

13

2003

skribenter søges til litteratursiden.dk

boganmeldelse: på sporet af en offentlig identitet
gennembrud for biblioteksledere på skoleområdet

PRESSEN BIBLIOTEKS



5. august 2003

blandt japanske læseheste i Tokyo

BF's hovedbestyrelse

Formand: Jakob Winding (JW),
Tlf. A: 38 88 22 33, P: 38 79 80 17,
E-mail: jw@bf.dk

Næstformand: Mette Kjeldsen Sloth (MKS),
Frederiksberg Kommunes Biblioteker.

Tlf. A: 38 21 18 00, P: 44 98 91 38,
E-mail: mksloth@post.tele.dk

Øvrige hovedbestyrelse:

Pernille Drost (PD), Center for Etik og Ret.
P: 38 86 59 04

E-mail: pernille.drost@tiscali.dk
Per Fredborg, Det Digitale Bibliotek,
Århus Kommunes Biblioteker.

Tlf. A: 89 70 94 26, P: 86 21 02 98
E-mail: pkf@bib.aarhus.dk

Bettina Graabech (BG)

TDC Internet Online.

Tlf. A: 86 72 80 73, P: 86 19 47 74
E-post: beg@tdcinternet.dk

Jens Ludvigsen (JL),
Sociologisk Bibliotek/Københavns Universitet.

Tlf. A: 35 32 32 70, P: 35 39 56 06
E-mail: jens.ludvigsen@sociology.ku.dk

Joan Mühlendorff (JM), HvidovreBibliotekerne.

Tlf. A: 36 34 36 04, P: 32 57 02 89
E-post: jom@hvidovre.dk

Bente Stonor Nielsen (BST),

Ølstykke Bibliotek.

Tlf. A: 47 17 86 00, P: 55 77 66 87
E-mail: bsn@oelstykke.dk

Lis Nielsen (LN), Det Kongelige Bibliotek.

Tlf. A: 33 47 44 57, P: 36 17 52 02
E-mail: lin@kb.dk

Finn Petersen (FP), Nørrebro Bibliotek.

Tlf. A: 35 85 68 53, P: 44 53 79 85
E-mail: noefp@kkb.bib.dk

Jette Rasmussen (JR)

Biblioteket for Blåbjerg, Blåvandshuk og Varde kommuner.

Tlf. A: 75 22 10 88, P: 75 25 40 55

E-post: jetterasmussen@vardebib.dk

BIBLIOTEKSPRESSEN

Lindevangs Allé 2, 2000 Frederiksberg
Tlf. 38 88 22 33 · Fax 38 88 31 01
E-mail: bpr@bf.dk
Internet: http://www.bibliotekspressen.dk

Udgiver: Bibliotekarforbundet

Redaktion: Ansvarsh. redaktør Henrik Hermann,
journalist Hanne Folmer Schade

Abonnement og annoncer:

Ingelise Dyrland Frederiksen
annoncer@bf.dk

Bladudvalg: Andrew Cranfield, Helle Behrens Eriksen,
Bettina Graabech, Per Drustrup Larsen,
Christina Collet Madsen og Anne-Marie Torpe

ISSN 1395-0401

Medlem af Dansk Fagpresseforening

Årsabonnement: 393 kr.

BF-medlemmer modtager automatisk bladet

Oplag: Distribueret oplag 1.7.2001 - 30.6.2002

iflg. Dansk Oplagskontrol: 6.394

Dette nummer er trykt i 6.800 eksemplarer

Adresseændring skal af Bibliotekarforbundets medlemmer
meddeles til BF's medlemsafdeling. Uregelmæssigheder i
leveringen meddeles til det lokale postkontor.

Hvorfor fokus på pension?

Der tales og skrives for tiden meget om pension i medierne. Er det ved at være agurketid, eller er det virkelig rigtigt, at man skal tænke så meget på sin pension?

Ja, det er rigtigt. En nyuddannet bibliotekar skal ikke blot tænke på sine løn- og ansættelsesforhold, men i lige så høj grad på sine pensionsvilkår. Pension er en form for løn og en væsentlig del af lønnen.

Pensionen er afhængig af, hvor længe man har været på arbejdsmarkedet, og hvor meget der i det tidsrum er indbetalt til pensionen. Dette gælder for offentligt ansatte bibliotekarer på overenskomst samt for privatansatte bibliotekarer. For tjenestemænd er det skalatrinnet på pensionstidspunktet samt længden af arbejdslivet, der er afgørende for pensionen. Begynder man først at tænke på pensionsopsparing, når man er 40 år, er det allerede 10 til 15 år for sent. Men lige så afgørende det er, at starte pensionsopsparing når man er sidst i tyverne, lige så afgørende er det, at pensionsprocenten er mindst 16 procent af lønnen. Bibliotekarer, der ansættes indenfor det offentlige ansættelsesområde, stat, kommune eller amt, er omfattet af en pensionsordning via overenskomsterne. Ordningen indeholder et eget pensionsbidrag og et arbejdsgiverbidrag, i alt cirka 16 procent.

Privatansatte bibliotekarer, der ansættes på overenskomst, er ligeledes omfattet af en pensionsordning, der ligner den offentlige pensionsordning.

Men privatansatte bibliotekarer, der ansættes på individuel kontrakt, skal i kontrakten forhandle pensionsordning. Hovedparten af de privatansatte bibliotekarer er ansat på individuel kontrakt. Hovedparten har en pensionsordning, men ikke alle er dækket af en tilstrækkelig pensionsprocent. En del, især yngre bibliotekarer, har kun en dækning på omkring 12 procent af lønnen.

Men når man er ung, nyuddannet og nyansat, er pension nok heller ikke det, man skænker flest tanker. Der er jo mange år til, at man skal pensioneres. Nu er det etablering af familie- og arbejdsliv, der er i fokus.

Men pension er ikke kun alderspension, pension er også sikkerhed for dig og din familie, mens du stadig er i den erhvervsaktive alder.

En god pensionsordning indeholder tre elementer: dækning ved sygdom/invaliditet, dækning ved dødsfald og dækning ved alderspensionering. Hvordan er jeg/min familie stillet, hvis jeg mister erhvervsevnen eller, hvis jeg dør? Kan vi f.eks. blive boende i huset? Hvordan med børnenes uddannelse? Alderspensionen er det økonomiske grundlag, den dag man forlader arbejdsmarkedet. Folkepension til alle og især efterlønnen bliver til stadighed debatteret af politikerne. Hvor længe begreberne eksisterer er vanskeligt at forudse, men efterløn til bibliotekarer, der nu er omkring 40 år, er efter al synlighed utopi.

Alderspensionens størrelse vil derfor få endnu større betydning i fremtiden. Den får betydning for, at man kan leve et nogenlunde uændret liv efter pensioneringen. For at man kan blive i sit hus, at man kan rejse, at man kan have bil og dyrke sine fritidsinteresser. Fremtidens pensionister vil være aktive samt stille krav til pensionisttilværelsen.

Selvom man er omfattet af en pensionsordning via sin overenskomst, bør man undersøge om dækningen er tilstrækkelig sat i forhold til leveomkostninger i forbindelse med sygdom, død eller alderspensionering. Man kan være uddannet sent og dermed kommet sent ud på arbejdsmarkedet eller man kan være deltidsansat, måske i en periode af sit arbejdsliv. Alt sammen vilkår der får betydning for pensionens størrelse. Måske er det nødvendigt at tegne en supplerende privat pensionsordning?

Du skal betragte din pension som værende ligeså vigtig og væsentlig som din løn. Pensionen afløser lønnen i forbindelse med sygdom, død eller når du forlader arbejdsmarkedet på grund af alder. Pensionen skal være af en sådan størrelse, at den opleves som en garanti for tryghed.

/MKS

Hjælp Nationalbiblioteket i Bagdad

Så gør dog noget! Det er det, jeg tænker. Når biblioteker bliver bombet, plyndret eller nedbrændt: Så gør dog noget! En eller anden! Og nogen *gør* noget, bare ikke mig – jeg nøjes med at tænke, at der nok er nogen, der kommer op af stolen.

Men det skal være slut.

Hallo, er I der? Iraks Nationalbibliotek er blevet plyndret og nedbrændt. Omkring 800.000 bøger og manuskripter er forsvundet; brændt eller stjålet. En stor del af verden er væk, en del af vores fortid er gået op i røg.

Som et menneske der lever af ord, gør det noget ved mig. Det er som om en del af verden er ude af fokus. Og det er som menneske, at jeg må reagere. Nu!

Jeg vil spørge jer, mine kollegaer: Hvad vil I gøre? Vil I gøre noget? Vil I hjælpe vores irakiske kollegaer på Iraks Nationalbibliotek?

Jeg vil tage kontakt til IFLA og Blue Shield og høre, hvad jeg som bibliotekar i Danmark kan

gøre. Herudover overvejer jeg, hvilken konkret hjælp danske bibliotekarere kan tilbyde; kontant indsamling, indsamling af bøger, hjælp til genopbygning af nationalbiblioteket i Bagdad – you name it. Men for mit vedkommende er det slut med solidaritetserklæringer og tomme fraser. Jeg vil yde et stykke hjælpearbejde, der er konkret og helst så praktisk som muligt.

Lige nu er der dog kun lille mig, og jeg mangler det forkromede faglige netværk, jeg mangler alle jer superbibliotekarere, jeg igennem mit ene års vikariat – på Roskilde bibliotek – ved er ude i det ganske land. Jeg mangler kontakter, flere ideer og jeres erfaringer, jeres faglige engagement og jeres inspiration.

Hvis I vil give en hånd eller et ord med, så kontakt mig på clauswillumsen@hotmail.com eller ring på 35 42 02 27.

CLAUS WILLUMSEN

Bibliotekar DB, 2002, København



FOTO: SCANPIX

Iraks nationalbibliotek i Bagdad blev plyndret og brændt i april, og det må også danske bibliotekarere forholde sig til, mener Claus Willumsen.

Indsamlingen af engelske bøger til Kenya

Efter at have læst Grete Munchs indlæg »Nordsjællandsk gavmildhed« i Bibliotekspressen nr. 11/2003, synes jeg, det er på sin plads at supplere med nogle informationer. Det kan undre, at hverken Grete Munch eller Bibliotekspressen har henvendt sig, så misforståelser kunne have været undgået, og et svar kunne være givet i samme nummer.

Ideen var at give Verdens Bogdag et konkret, praktisk indhold, som støttede et land i verden, der havde hårdt brug for bøger, og samtidig gjorde danskere mere bevidste om betydningen af bøger og biblioteker.

Forud for indsamlingen gjorde vi os umage for at finde den rette modtager. Det skulle selvfølgelig være et land, hvor engelsk er undervisningssprog. Vi forelagde ideen for Mellemfolkeligt Samvirke som fandt idéen så god, at de ville donere penge til forsendelsen, forudsat at modtagerlandet havde en dokumenteret veletableret biblioteksorganisation.

Kenya National Library Service (KNLS) blev oprettet i 1965 af den kenyanske regering med det formål at etablere, udvikle og styrke de offentlige biblioteker i landet. Til et land med

30 millioner indbyggere, er der i dag 30 offentlige biblioteker spredt i hele landet med en bogsamling på i alt 700.000 bøger.

KNLS arbejder for fri og ubegrænset adgang til litteratur til både uddannelse og fritid.

Deres motto er:

»Of all the human relaxation which are free of guilt, none is as dignified as reading.«

Igennem IFLA kontaktede den kenyanske leder af organisationen Mr. S.K. Ng'ang'a og præsenterede ham for ideen om indsamlingen. Han blev meget glad for tilbudet om at modtage bøger fra os og skriver blandt andet i en fax:

»Your idea of donating English books to Kenya is excellent. We have worked over the years on a similar project with Book Aid International of U.K. and the results have been very positive. May I assure you that your gesture is received warm-heartedly. Such a donation would be put into proper use in our libraries throughout Kenya.«

Indsamlingen blev en stor succes. Godt 13.000 bøger. Nogle blev smidt ud, fordi de enten var for slidte eller for uaktuelle. Resten sendte vi

af sted. Det kostede 21.000 kr. at sende bøgerne. Det vil sige 1,60 kroner pr. bog.

Som Ng'ang'a skriver har KNLS erfaringer fra lignende projekter. De har ressourcerne og kundskaberne til at sortere og fordele bøgerne efter deres egne kriterier.

Hvis vi leger med tanken om, at de kun kan bruge en fjerdedel af bøgerne, vil udgiften kun være 7 kroner pr. bog. Herhjemme har borgerne i Frederiksborg Amt et øjeblik rettet blikket mod et land, hvor adgangen til bøger er stærkt begrænset. I langt højere grad end det ofte er tilfældet med pengeindsamlinger, er det blevet konkret og virkeligt, hvor privilegeret et samfund vi lever i, og at vi netop derfor kan gøre en forskel. Men Kære Grete Munch, hvis du på et tidspunkt vil tage initiativ til en pengeindsamling vil den med garanti også være meget velkommen. Dog kan man stille spørgsmålstejn ved om det vil være muligt i ét amt, at indsamle hvad der svarer til indkøbet af bare 3000 nye bøger, for det vil kræve at du får indsamlet omkring 600.000 kr.

PERNILLE SCHÜTZ

Helsingør Kommunes Biblioteker

Gennembrud på skoleområdet

Forsøg med kombi-biblioteker med mulighed for ansættelse af bibliotekarer i af FINN PETERSEN

Lederstillinger – et gennembrud for BF.

Indholdet i den nye folkeskolelov rummer blandt meget andet flere små gennembrud på biblioteksområdet. Der gives mulighed for forsøgsarbejde inden for fire områder, og et af dem er netop bibliotekstilbuddet, hvor der bliver mulighed for forsøg med kombi-biblioteker, herunder samarbejde mellem skolebibliotek og folkebibliotek.

I BF's arbejdsgruppe vedrørende uddannelsesbiblioteker havde vi gerne set, at loven åbnede op for faste samarbejder mellem folke- og skolebibliotek. Men i lang tid så det faktisk ud til, at måske endda en forsøgsordning ville ryge ud af lovteksten og på den baggrund er der grund til at være tilfredse med, at vores og andres argumentationer er blevet hørt. Vi har haft direkte og indirekte kontakt med politikere, og vi har haft indlæg i dagspressen, og vi tillader os at tro, at denne indsats har været medvirkende til det gode resultat. Vi får en forsøgsordning, og så er det op til os selv at levere succeserne.

Kombi-forsøg

Der åbnes altså op for forsøg med kombi-biblioteker. Kombi-biblioteker eksisterer allerede flere steder, så det er egentlig ikke nyt. Nyt er det derimod, at der er åbnet op for, at kommunalbestyrelsen selv kan fastlægge ledelsesstruktur og ledelsesforhold på kombi-biblioteket, og det har fået hovedbestyrelsen til at ændre på sine anbefalinger vedrørende kombi-biblioteker.

Det så længe ud til, at man ville holde faguddannede bibliotekarer udenfor, men nu er der, som forsøg, mulighed for at andre end skolelederen kan lede kombi-biblioteker. Det er godt med ligeværdighed på dette område. Den ligeværdighed, som vi fra det centrale BF hele tiden har slået på var en nødvendighed. Der er naturligvis ikke nogen garanti for, at kombi-biblioteker skal ledes af en faguddannet bibliotekar, men i BF er vi ikke i tvivl om, at kombi-biblioteket ledes bedst med forankring i folkebiblioteket. Sådan er det da også i

de anbefalinger BF's hovedbestyrelse vedtog så sent som den 23. april 2003. Anbefalingerne kan læses i deres helhed på www.bf.dk.

Nye muligheder

BF understøtter samarbejdsprojekter mellem skole og folkebiblioteker og netop samarbejdsprojekter bliver der rig mulighed for at gennemføre under den nye lov. Det fremgår af lovteksten, at forsøgene udover ledelse kan handle om nye placeringer af skolebibliotekstilbuddet om en ny personalesammensætning. Læs hele lovteksten på www.uvm.dk.



ARKIVFOTO: LARS HOLM

BF har hele tiden sagt, at vi syntes der skulle åbnes op for uddannede bibliotekarer på skolebibliotekerne, det har vi fået på tæven for, men nu skal vi altså i gang med at bevise, at vi har ret. Der kan handles hurtigt, for det er allerede muligt at ansøge om projektmidler: www.e-report.dk/uvmdisp/data-/frames.asp?ansoeg.asp

Vi kan som bibliotekarer være godt tilfredse med de muligheder, der nu åbner sig. Vi er sikre på, at det vil blive til gavn for udviklingen af bibliotekstilbuddet på skolerne, og så er det selvfølgelig heller ikke uvæsentligt for en fagforening, at der her ligger store kompetenceudviklingsmuligheder, for de, som er i job, og spændende jobmuligheder for kommende bibliotekarer. Det er da også sådan, vi hele tiden har agiteret overfor politikerne, dagspressen og ved blandt andet Danmarks Biblioteksforenings årsmøde, hvor Jakob Winding tog en direkte holmgang med C.C. Rasmussen, formand for skolebibliotekarerne.

Der er stadig lang vej, men vi har fået en rigtig god begyndelse på rejsen.

BF vil meget gerne støtte op om idéer og projekter på dette område og vi hører meget gerne fra alle, som har gang i noget. Send en mail til en af os i uddannelsesarbejdsgruppen under BF's hovedbestyrelse:

Jakob Winding, jw@bf.dk

Bente Stonor Nielsen, bsn@oelstykke.dk

Lis Nielsen, lin@kb.dk

Finn Petersen, noefp@bibliotek.kk.dk

Finn Petersen er medlem af BF's hovedbestyrelse og uddannelsesgruppe.

BF mener, at der skal kunne ansættes bibliotekarer på skolebibliotekerne. Nu indføres ordningen som forsøg på kombi-bibliotekerne. På billedet læses der på livet løs på fællesbiblioteket i Hvide Sande.



Køb bogen på bibliotek.dk

Bibliotek.dk har introduceret en »købe-knap«, der giver mulighed for direkte viderestilling til en online boghandler. Brugere af bibliotek.dk får med den nye facilitet nu mulighed for – udover at søge og bestille bøger til lån online – at købe den udvalgte bog. Altså lægge den direkte i »indkøbskurven« hos online boghandleren og få dage senere få den sendt med posten. Den nationale service bibliotek.dk giver adgang til søgning og bestilling af bøger og andre materialer som findes på landets biblioteker. Med udviklingen af den nye »købe-knap« er der lagt vægt på at give brugerne en genvej til anskaffelsen af en ønsket bog, hvad enten man ønsker at låne gratis ved selv at hente/aflevere på biblioteket eller at købe den ønskede bog hos boghandleren.

– Når det drejer sig om adgang via Internettet, er den moderne forbruger og borger vant til at kunne vælge frit på alle hylder, hvad enten det drejer sig om møbler, hårde hvidevarer eller andre online forbrugsvarer. Den nye »købe-knap« på bibliotek.dk er et oplagt samarbejde mellem biblioteker og boghandlere, der giver den enkelte borger størst mulig valgfrihed. Lån og køb af bøger går naturligt hånd-i-hånd og er helt i tråd med regeringens ønske om nye initiativer til at bygge bro mellem kultur og erhvervsliv, siger kulturminister Brian Mikkelsen (K) om den nye købefacilitet på bibliotek.dk. Der er foreløbig indgået aftaler med tre boghandlere som tilsammen giver en god vifte af muligheder: en »almindelig« boghandel, en fagboghandel og en ren netboghandel. De tre boghandlere er www.e-boghandel.dk, Samfundslitteratur.dk og Netboghandlen.dk. Aftalerne med boghandlerne indeholder en etårig testperiode, uden at boghandlerne betaler for denne service. Efter indkørsperioden skal ordningen finansieres af boghandlerne.

Den gl. redacteur i ny udgivelse

Bibliotekspressens tidligere redaktør, Per Nyeng, har efter sin fratræden i foråret kastet sig over nye arbejdsopgaver. I første nummer af den nye *DBC Avisen* fra Dansk Bibliotekscenter (DBC) springer Nyeng ud som DBC Avisens faste klummeskribent.

I sin klumme »Fra sidelinjen« skriver Per Nyeng under overskriften *Olie, demokrati og biblioteker i Irak*. Nyeng, der i 33 år var Bibliotekspressens redaktør, fremhæver blandt andet, at en investering i biblioteker er en investering i demokrati og fredelig, etnisk, kulturel og religiøs sameksistens.

DBC's nye avis erstatter det hidtidige blad *Viden om*, og DBC's administrerende direktør Mogens Brabrand Jensen beretter i det første nummer blandt andet om, at avisen redigeres på journalistiske præmisser – vi citerer direktøren: »Og dermed i en form, der gerne skulle gøre den samlede ret attraktiv og appetitlig.« Fra redaktionen på Bibliotekspressen skal lyde et stort »Velkommen på gaden« til den nye avis, der skal udkomme fire gange om året – næste gang til oktober.

/Hermann

Danmarks kunstbibliotek skal være handicapvenligt

Umiddelbart før sommerferien besluttede Kulturministeriet at øge bevillingen til istandsættelse af Kunstakademiets Bibliotek i København, så det ikke alene bliver flot og indbydende, men også brugbart for handicappede.

Oprindelig blev der – på finansloven for 2002 – afsat 10 millioner kroner til renovering og modernisering af bibliotekets lokaler, blandt andet for at udvide publikums adgang til pc-arbejdspladser, forbedre medarbejdernes arbejdsforhold og løse biblio-

tekets magasinproblemer. Men med tillægsbevillingen, som er på 1,4 millioner kroner, bliver der altså også råd til at etablere handicapfløje og tilsvarende toiletter i bibliotekets kælder.

Ombygningen, der blev påbegyndt i begyndelsen af maj, forventes afsluttet i januar 2004. Når biblioteket genåbner – tids nok til at fejre institutionens 250-års jubilæum den 31. marts – bliver det under navnet »Danmarks Kunstbibliotek«.



I kiosker, tegneseriebutikker og boghandlere kan man næsten være stensikker på at møde en gruppe læsende japanere. Det er helt accepteret, og på japansk har udtrykket »at læse stående« ligefrem sit eget ord: »tachiyomi«.

Mange japanere bruger hver dag flere timer i metroen, og så er der god tid til at læse – når der da ikke lige er så overfyldt, at det er umuligt at få en plads.



I de mange læseres land

Selv om Japan er et af de mest

højteknologiske lande i verden, har bogen og tegneserien stadig stor betydning.

tekst: MARIA RØRBÆK – foto: ANNETTE JØNSSON

I Japan er selv toiletsæderne højteknologiske. Et indbygget instrumentbræt med adskillige knapper gør det muligt at indstille temperaturen i sædet, justere kraften på strålen, der kan skylle de ædlere dele og kamuflere sit eget forehavende ved at tænde for et lydteppe af brusende vand fra en flod.

På trods af den økonomiske krise ligner Tokyo stadig kulissen til en science fiction film.

Skyskraberne rager højt op mod himlen, og det er ingen sensation at tage elevatoren op til 20. etage. Fra husmurene hænger aflange lysreklamer i grønne, røde, blå og gule farver, og flere steder strømmer elektronisk musik ud fra store videoskærme, der nonstop viser reklamer, nyheder eller musik.

Men når man tager undergrundstoget, er papir og bogstaver stadig i højsædet.

På det ene sæde sidder en slipseklædt mand i jakkesæt og læser i en tegneserie. På et andet er en ung mand i gang med avisen, der foldes på langs, så den bliver høj, smal og handy.

Ved siden af ham er tre andre passagerer i gang med hver sin bog i lommeformat.

– Japanerne læser meget. De læser mindre, end de gjorde tidligere, men de læser stadig meget, og det er mit klare indtryk, at der bliver læst mere i Japan end i Europa, siger Marie Roesgaard, der er lektor i japansk på Københavns Universitet.

De tørre tal fortæller da også om en japansk trykpresse i rotation: Sidste år blev der i alt trykt 417 millioner bøger i Japan. Det er nok til, at hver eneste japaner fra spædbarn til olding kunne sætte 3,3 splinternye bind på hylden. Derudover bliver der dagligt trykt mere end 72 millioner aviser til en befolkning på 126 millioner, ligesom der er et væld af tegneserier og magasiner.

– Udbuddet er enormt, og det er utroligt, så mange nicher, der kan dækkes. Mit yndlingseksempel er, at der selvfølgelig er et tidsskrift for homoseksuelle mænd, men så er der også et for homoseksuelle mænd, der især er til fede mænd, siger Marie Roesgaard.

At læse stående

30-årige Yasushi Iida er nu bare ude efter en bog om computere. Han står inde i en af Tokyos mange boghandler, Sanseido, der går fra 1. til 6. etage. Det er midt i frokostpausen, og butikken er fuld af velklædte japanere, der står bomstille og i dyb koncentration læser i bøgerne. I Japan er det helt acceptabelt at kaste sig over litteraturen i kiosker eller boghandlere, og begrebet har ligefrem fået sit eget udtryk – tachiyomi – der betyder at læse stående.

– Jeg kommer her tre gange om ugen. Altid i tyve minutter og altid i min frokostpause, og jeg køber noget cirka en gang om måneden, fortæller Yasushi Iida, der arbejder på et kontor i nærheden.

Han har en times transport til og fra jobbet. Om morgenen er toget så stopfyldt, at han ikke kan læse, men på hjemturen hiver han altid en bog frem.

– Dem, der skriver bøger er kloge, så man spilder ikke tiden, når man læser, siger Yasushi Iida, der især er til bøger om computere og psykologi.

– Jeg tror, den japanske læselyst hænger sammen med, at japanerne får gode vaner i skolen. Alle kommer til at læse, og alle kommer til at læse en del. Den japanske befolkning er meget veluddannet. Siden slutningen af 1970'erne har over 95 procent gået i gymnasiet, siger Marie Roesgaard.

En anden forklaring er, at det store marked betyder lave priser, så man kan købe en roman for 1000 yen, der cirka svarer til 60 kroner.

– Så bøger er en billig måde at forlyste sig på. Det er også nemt, for der er boghandlere alle vegne, siger Kyoko Koyama fra Tokyo Metropolitan Library.

– Og de fleste japanere har en bevidsthed om, at det at læse er en god ting. Hvis man læser, højner man sit niveau fagligt og bevidsthedsmæssigt, uddyber hendes kollega, Shigeru Aida.

Det er dog langt fra al japansk litteratur, der kan bære betegnelsen finkultur. Der er et stort marked for tegneserier, de såkaldte manga'er, hvoraf en del er hardcore porno, og på et år bliver der trykt ikke mindre end en milliard japanske tegneserieblade og en halv milliard tegneseriebøger. Samlet svarer det næsten til tolv styk pr. japaner.

Tegneserier i tre etager

I Nana Jimas tegneseriebutik i Tokyo er hæfterne tæt pakket fra gulv til loft. På tre etager har han i alt klemte 140.000 bind sammen.

– Jeg sælger stort set kun til voksne, for dette er et universitets- og forretningskvarter, fortæller han.

Der kommer både mænd og kvinder i hans butik, men de køber ikke det samme. Spørgsmålet om hvorvidt kvinderne især læser om kærlighed, får ham til at trække lidt på det.

– Nej, det er ikke rigtig kærlighed, siger han.

Han har svært ved at forklare, hvad det så er, men hiver som eksempel en bestseller ned fra hylden. Den handler om en fyr, der en dag falder om og bliver hjulpet af en pige.

– Og så ender det med, at hun holder ham som kæledyr. Den hedder: »Du er et kæledyr,« fortæller Nana Jima.



I Japan er der et stort udbud af tegneserier med hardcore porno. De mest slibrige sælges i særlige butikker.

Noriko Hirai (til venstre), Kyoko Koyama og Shigeru Aida (til højre) arbejder alle på Metropolitan Library i Tokyo.



I weekenden er der lang kø for at få lov til at komme ind på en tegneseriecafe i Tokyos centrum, hvor man kan læse, spille computer eller se film.

Tre gange om ugen slutter 30-årige Yasushi Iida sig til flokken af stående læsere i en af Tokyos mange boghandlere, Sanseido.

På de offentlige biblioteker i Japan er der kun få eller ingen tegneserier på hylderne. Til gengæld betaler de unge for at gå på tegneseriecafeer, hvor udbuddet er stort.



Pladsen er altid trang i Tokyo, også her på en af byens tegneseriecafeer, hvor man kun lige kan klemme sig ind mellem dørene til de bittesmå læserum.



Til gengæld er det kun mænd, der køber de pornografiske tegneserier, der er stablet op på anden sal. Forsiderne viser unge piger i skoleuniform i forskellige ydmygende situationer. På et hæfte er en pige lagt i lænker og spærret inde i et jernbur. På et andet er forsidepigen bastet og bundet med et tov.

– Jeg er flov over at sige det, men tegneserierne handler ikke om sex mellem mænd og kvinder. De handler om unge piger under den kriminelle lavalder, der bliver pint og plaget, inden de har sex, siger Nana Jima.

Han mener, interessen for skolepigesev henger sammen med umodenhed.

– Selv om læserne er voksne i kroppen, er de børn på det mentale niveau. For nogle år siden var der en sag om en mand, der i ni år spærrede en pige inde på sit værelse, hvor han plagede hende. Han ville føle sig som bossen. Jeg tror, at mange mænd

køber disse sex-tegneserier for at føle sig ligesom ham, siger han.

Nana Jima fastslår dog, at det kun er omkring fem procent af det samlede tegneserieudbud, der er pornografisk. Resten hører eksempelvis hjemme i kategorien action eller japansk historie. Der er også en del tegneserier, som bygger på computerspil eller omvendt.

Tegneseriecafeer

Hvis man vil læse flere tegneserier, end man har råd til at købe og man gerne vil have chancen for at sidde ned samtidig, er der også mulighed for at gå på en såkaldt tegneseriecafe. I forlystelseskvarteret Shibuya står de unge ligefrem i kø for at komme ind en lørdag aften. Når entreen er betalt, er der fri adgang.

Både til kaffe, cola og et stort sortiment af nye og gamle tegneseriehæfter samt magasiner og bøger med titler som: »Jeg vil være smuk.« Midt i den overbefolkede by, hvor man næsten altid er omgivet af mennesker, kan man få sit helt eget læserum, der udefra nærmest ligner et skoleskab på en amerikansk high school. Døren er sølvfarvet og lysende blå, og der er lige akkurat plads til, at et menneske kan smyge sig forbi gangen mellem rummene. Indenfor er rummet bredt nok til en enkelt stol.

Udover enmandsrummene kan man også få plads til to, tre eller fire. Det benytter veninderne Ayako Suzuki og Kyoko Takahshi sig af.

– Vi vil sidde og læse tegneserier hele natten. Det er bedre end at tage det sidste tog hjem, for vi skal også være herinde i byen i morgen tidlig. Så kan vi altid sove senere, forklarer de 18-årige piger, der bor en times kørsel fra Shibuya.

Den første time i læseland koster 280 yen, hvilket svarer til godt 15 kroner. Herefter er det 100 yen pr. kvarter.

– På bibliotekerne er det gratis, men der er ikke et særlig stort udvalg af tegneserier, og mange biblioteker udlåner dem slet ikke. Tidligere blev tegneserier anset for at være underlødige, men nu er det i forandring, og man vil gerne lokke flere unge læsere ind på bibliotekerne, fortæller bibliotekar Noriko Hirai fra Tokyo Metropolitan Library.

Få biblioteker

Der kan også være langt til nærmeste bibliotek, for i Japan er der næsten 50.000 indbyggere om et enkelt.

– Der er først kommet offentlige biblioteker for hele befolkningen efter anden verdenskrig, men nu stiger antallet af biblioteker langsomt, fortæller planlægningschef Kyoko Koyama.

På trods af navnet har tegneseriecafeerne fornyet sig med elektroniske medier, så der nu også er mulighed for at spille computer, se video eller gå på internet.

– Bøgerne har hård konkurrence fra de elektroniske medier, fastslår Marie Roesgaard. Så selv om bøgerne og tegneserierne har det bedre i Japan end i Danmark, er de også under pres på den anden side af jorden. Det mærker Nana Jima, der snart har haft tegneseriebutikken i 30 år.

– Salget går ikke så godt længere. Det er der flere grunde til. Den ene er, at økonomien i Japan generelt er dårlig. Den anden er, at det er længe siden, der har været et rigtigt tegneseriehit, og så siger man jo, at børnene

fjerner sig fra bogstaverne. Når de yngste læser, er det lektier, ellers ser de fjernsyn og spiller computer, siger han.

Marie Roesgaard mener dog ikke, at den teknologiske udvikling sætter en stopper for japansk læselyst.

– Men de begynder eksempelvis at læse mere på nettet. Der har også været udgivet en roman over mobiltelefonen, så der kom et lille kapitel i displayet hver dag. Så på den måde sker der et skift, fortæller hun.



På tegneseriecafeerne kan man leje et lille rum, hvor en, to, tre eller fire personer kan læse og hygge sig sammen. Det er en måde at få lidt privatliv i en by, der er stopfuld med mennesker.



Japanerne skriver – som her på lysreklamerne – oppefra og ned.

Kommentar:

Digital forvaltning

– en bibliotekarisk udfordring med mange bud

Horsens Bibliotek har allerede i flere år været dybt involveret i kommunens digitale udvikling. En form for engagement, som BF's hovedbestyrelse for nylig efterlyste på lederplads.

af JYTTE BRÆMER

Bibliotekarforbundet efterlyser i lederen i Bibliotekspressen 11/2003 bud fra biblioteksverdenen, hvad angår den vigtige nationale opgave: At forbedre borgernes adgang til digitale ydelser fra den offentlige forvaltning. Her må BF have sovet i timen, for gennem de sidste 2-3 år har der netop været mange spændende bud på det område fra forskellige biblioteker i landet.

På Horsens Bibliotek har vi på mange fronter gennem de sidste 5-6 år været dybt involveret i kommunens digitale udvikling, og i efteråret afsluttedes et toårigt projekt, *Projekt InfoKiosk*, hvis formål var »at skabe enklere indgange til offentlig information og lade biblioteket fungere som vejviser i den offentlige informationsjungle. At hjælpe brugerne med at skabe sammenhæng i informationerne og gennem aktiv hjælp og formidling gøre informationerne til brugbar viden«.

Det skulle undersøges, hvorvidt det var muligt at udvikle bibliotekets rolle som informationscenter hen imod at være et vigtigt omdrejningspunkt i den kommunale borgerservice. Et projekt, som vi i øvrigt i sin tid undrede os over, at BF's udviklingspulje ikke ønskede at støtte. Men bedre sent end aldrig,

og jeg hilser bestemt BF's initiativ på det her område velkomment.

Oplagt vækstområde

Det er ganske vist. Der ligger et vækstområde for bibliotekerne her. Det kræver, at vi i biblioteksverdenen – både på det lokale og det nationale plan – formår at synliggøre og formidle de bibliotekariske kompetencer og de muligheder, der ligger i de åbne og demokra-

tiske serviceinstitutioner, som vi driver spredt rundt om i det ganske land.

Der er mange indfaldsvinkler til sagen. I lederen nævnes blandt andet, at BF vil arbejde for ansættelse af bibliotekarere som akademiske fuldmægtige i den offentlige forvaltning. Og der er helt sikkert – i hvert fald i kommunerne, som er den sektor, jeg kender mest til – et behov for mennesker, der er generalister og har en overordnet organisatorisk tilgang til at få vidensstrukturering, informationsformidling og borgerservice til at gå op i en højere enhed. Som ikke er bundet af fagspecifikke tilhørsforhold, men som

udgangspunkt har et stort kendskab og erfaring i at tage udgangspunkt i borgerbehov og at arbejde på tværs af institutions- og forvaltningsskel.

Der foregår rundt om i kommunerne i høj grad en ny- og samtænkning af områderne it, informationsarbejde og borgerservice. De elektroniske services, blanketsystemer, intranet, hjemmesider og så videre fordrer i langt højere grad tænkning på tværs og vedligeholdelse af ajourførte informationssystemer, der er tilgængelige og let søgbare af mange for-

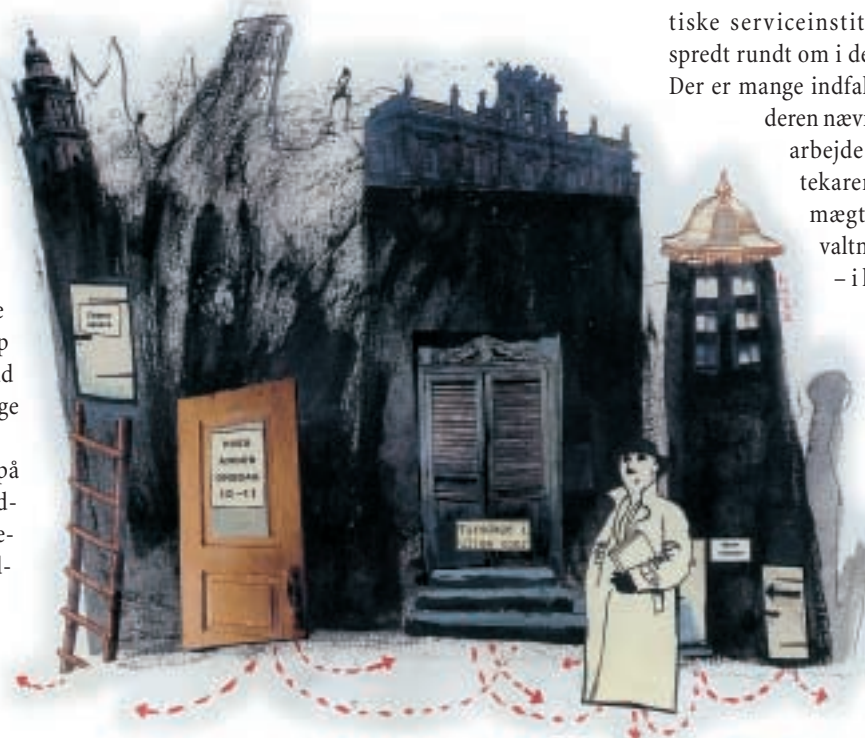


ILLUSTRATION: HANNE KVIST

skellige ansatte med forskellige forudsætninger. Ligesom opbygning og organisering af smidige servicepunkter, call centre og borgerporte af forskellig karakter bliver mere og mere efterspurgt. Det kræver nogle modige bibliotekarer, der bryder muren og viser, at de nødvendige kompetencer eksisterer i biblioteksverdenen.

Men der er også andre perspektiver for, at bibliotekarer og biblioteker kan komme til at spille en vigtig rolle i hele udviklingen hen imod det digitale rådhus. Udover at kunne blive en værdifuld arbejdskraft på fremtidens rådhus kan bibliotekarer også blive en vigtig faktor i hele uddannelsen og vejledningen af borgerne i at benytte sig af de digitale services. Dels stiller vi offentlige internetadgange til rådighed, men vi har også både de pædagogiske og it-mæssige kompetencer, der skal til for at hjælpe borgerne i at anvende de offentlige tilbud. At være fødselshjælper i processen med at få realiseret det digitale rådhus. Noget som der aktuelt arbejdes med i Fredericia i projekt Netkort.

Vægt på kvaliteten

Der er ingen tvivl om, at vi i de kommende år

vil se større kommunale enheder, og dermed får kommunerne et behov for at få decentrale borgerbetjeningspunkter. Der vil stadig – trods digitaliseringen – være behov for fysiske centre. En nylig udkommet rapport fra Slangerup Kommune, hvor man har analyseret henvendelserne til kommunens Borgerport, viser, at 51 procent af henvendelserne umiddelbart kan klares af bibliotekspersonalet.

Det er også nogle af de erfaringer, vi på Horsens Bibliotek har gjort i forsøget med InfoKiosken. Vi er rent faktisk i stand til at klare en del af de lettere henvendelser på området med de services og informationer, der er tilgængelige på nettet. Vi har udover kompetencerne desuden de lange åbningstider og fysiske rum, som borgerne i forvejen strømmer til.

Det er imidlertid vigtigt, at vi som biblioteksfolk i den proces, der forhåbentlig vil komme fremover, lægger vægt på den bredde og kvalitet, vi kan tilføre opgaveløsningen, således at det ikke blot bliver en udlægning af opgaver med rationalisering for øje. Ikke fordi der er noget i vejen med rationalisering, men der skulle samtidig gerne ske en værdiforøgelse i og med, at der foregår et samarbejde mellem generalister og fagfolk i den kommunale forvaltning. Det er ikke blot et spørgsmål om at

få bibliotekernes HK-personale til også at lave kommunal borgerbetjening, som man ser det i Hørning Kommune. Ideen og baggrunden for samarbejdet skulle gerne være en synergieffekt, hvor de bibliotekariske kompetencer bliver udnyttet.

Det vil kræve både mod og en meget offensiv indsats fra biblioteksside at få de kommunale forvaltninger til at få øjnene op for det potentiale, der ligger i bibliotekernes rum og personale i forhold til den fremtidige digitale forvaltning. Jeg hilser som sagt BF's initiativ velkomment, men de kan ikke gøre det alene. Det kræver biblioteksledere og bibliotekarer, der blander sig og synliggør bibliotekerne – også på det her felt. ■

Jytte Bræmer er udviklingschef ved Horsens Bibliotek.

Læs eventuelt mere om Projekt InfoKiosk i evalueringsrapporten »Biblioteket som fremskudt borgerbetjening og offentlig InfoKiosk«. Den findes på adressen: www.bibliotek.horsens.dk/folder/InfoKioskEvalueringsRapport.pdf

Fra gratis service til salgbare ydelser

En åben evalueringskonference der sætter fokus på, hvordan små og store biblioteker har arbejdet med udvikling af ydelser, som brugerne ikke blot sætter pris på, men som bibliotekerne også kan sætte en kontant pris på.

Målgruppe: Politikere og biblioteksfolk.

Tid: Fredag den 12. september 2003 kl. 10-16.

Sted: Biblioteket for Vejle By og Amt, Willy Sørensens Plads 1, 7100 Vejle.

Pris: Ingen deltagerbetaling. Konferencen er finansieret af tilskud fra Biblioteksstyrelsen.

Arrangører: Bibliotekerne i Horsens, Kolding, Fredericia, Herning og Vejle.

Tilmelding: Lilli Mortensen, Biblioteket for Vejle By og Amt lm@vejlebib.dk, fax 75 82 32 13, senest tirsdag den 2. september 2003.

Program:

10.00-10.15 Velkomst.

Ved Stadsbibliotekar Morten Fogh, Biblioteket for Vejle By og Amt.

10.15-11.00 Hvis svaret er betalbare ydelser – hvad er så spørgsmålet?

Ved Niels Holstein-Rathlou, ekstern evaluator og Lilli Mortensen, projektleder for 1+1+1+1>4: Udvikling af betalbare ydelser i netværk.

11.00-11.45 Produktudvikling og kunderelationer – et case-studie.

Ved direktør Søren Dalby, HIH Development A/S og Steen Ammentorp og Lisbet Elkær, Erhvervsservice, Herning.

11.45-12.00 Debat.

Ved Niels Holstein-Rathlou.

12.00-13.00 Frokost.

13.00-13.30 Når det bliver hverdag. I-logistik - fra projekt til drift.

Ved Vibeke Mygind, leder af Konsulentafdelingen ved Fredericia Bibliotek.

13.30-13.45 På vej mod succes – en spørgeskemaundersøgelse om bibliotekernes forhindringsløb.

Ved Lotte Duwe Nielsen, projektleder for CBY, Århus.

13.45-14.15 Kaffe.

14.15-15.00 Ikke for pengenes skyld.

Resultatet af en kvalitativ undersøgelse.

Ved Carl Gustav Johannesen, Danmarks Biblioteksskole.

15.00-15.30 Bibliotekslovens §20 – forventninger og realiteter.

Ved tidligere kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen.

15.30-16.00 Debat og perspektivering. Ved Niels Holstein-Rathlou.

På jagt efter de offentlige værdier

af ANDREW CRANFIELD

Anmeldelse. På sporet af en offentlig identitet – værdier i stat, amter og kommuner. Redigeret af Torben Beck Jørgensen. Aarhus Universitetsforlag, 2003, 281 sider. Pris: 248 kroner. Bogen er en del af en skriftserie, som udgives af Magtudredningen.

De senere års diskussion om værdier og værdiledelse har ofte været præget af en del begrebsforvirring og usikkerhed i forbindelse med, hvordan arbejdet med værdier kunne formuleres og implementeres i organisationernes og institutionernes daglige arbejde og virke. Ofte er dette komplekse område blevet simplificeret i en sådan grad, at diskussionerne om værdier – og det at lede en organisation ved brug af værdier – er endt med at blive temmelig diffuse, og som afledt konsekvens af dette – noget ufrugtbar.

Derfor er det interessant og bestemt også givende læsning, at kaste sig ud i et værk, som så målrettet går efter at analysere offentlige organisationers og institutioners værdigrundlag for derved at forsøge at finde frem til et offentligt værdisæt – eller etos. Bogen er dog på ingen måde en køreplan for, hvordan

værdier kan implementeres i en organisation, men et forsøg på at karakterisere de forskellige værdier

er, som kendetegner den offentlige sektor i Danmark og beskrive den omverden, som har afgørende indflydelse på disse. Med andre ord – det er en teoretisk fremstilling, vi har med at gøre og ikke en grundbog i værdiimplementering.

Bogens første halvdel giver et overblik over, hvad der forstås ved værdier, indkredser værdibegrebet og introducerer læsere for Hodgkinsons værdiparadigme-model (side 26). Her typificeres værdierne efter (I) principper, som bygger på en psykologisk tilstand præget af samvittighed, overbevisning, tro – efter (IIA) konsekvenser og (IIB) konsensus, som bygger på tænkning, perception og læring og sidst efter (III) præferencer, som hviler på følelse og affekt. Det er klart, at ethvert værdifundament i en organisation vil have karakteristika fra en eller flere af de ovenstående værdityper, men også at de i nogle tilfælde kan være i direkte modsætning til hinanden i og med, at de tager afsæt i forskellige, og meget heterogene, psykologiske tilstande. I denne del af bogen identificeres og registreres ligeledes de værdier, som forfatterne har fundet frem til ved

en gennemgang af den relevante faglitteratur, og efter at disse værdier er rensat for synonymer giver det i alt 72 registrerede værdier. Selvom dette må siges at være en del, er der faktisk, for mig at se ingen deciderede overraskelser iblandt, og det er måske et udmærket udtryk for konsensus mellem værdierne og embedsmanden! Til gengæld er listen yderst interessant som en slags checkliste til at bedømme, hvilke værdier der f.eks. er relevante for et folkebibliotek, og hvilke værdier der klart kan relateres til andre institutioner i den offentlige sektor. Endvidere beskrives værdierne i forhold til forskellige forestillinger om staten – i dette tilfælde en retsstat, en socialstat, en markedsstat og en miljøstat – og det understreger, at offentlige værdier ændrer farve alt efter hvilken politisk ideologi, der ligger til grund for opbygning, konsolidering eller udbygning af den offentlige sektor. Dette eksemplificeres ved blandt andet at se på de demokratiske værdier i de fire ovenfor omtalte statsmodeller. I retsstaten er der tale om lige ret, i socialstaten om lige adgang, i miljøstaten om lige muligheder og i markedsstaten om egne muligheder. Så selvom vi godtager de 72 værdier som værende bærende for den offentlige sektor, bør vi ikke se bort fra det faktum, at de indholdsbestemmes både efter divergerende politiske opfattelser og den aktuelle kontekst.

Bogens anden del bevæger sig fra de mere overordnede betragtninger om værdier og deres betydning for den offentlige sektor til at undersøge en række institutioner i både den statslige og (amts)kommunale sektorer. I kapitel 7 beskrives og analyseres en række institutioner – i dette tilfælde biblioteket, kirken, fængslet og hospitalet – og datagrundlaget bygger på interviews, fysisk observation og »systemets egen tematik«, som det så smukt formuleres. For læsere af dette blad er det naturligvis biblioteket som institution og bibliotekets værdigrundlag, som nok er mest interessant, og set ud fra denne vinkel er konklusionerne egentlig meget positive, idet biblioteket er den af de fire undersøgte institutioner som tilsyneladende er den mest harmoniske, både i forhold til organisationen i sig selv, men også i forhold til sine omgivelser:

Kommunen og politikerne ses som samarbejdspartnere – i modsætning til hospitalet hvor det administrative lag opfattes med stor skepsis – og der kan spores en høj grad af konsensus omkring bibliotekets rolle set ud fra et bruger-, medarbejder- og politisk perspektiv. Det ser ud til, at det værdigrundlag som biblioteket bygger på – en demokratisk tankegang med lige adgang for alle (som jo også beskrives så rammende i bibliotekslovens formålsparagraf) – er med til at skabe sammenhæng og kontinuitet i bibliotekets tilbud.

De andre undersøgte institutioner giver ikke helt det samme



billede af værdiharmoni, hvor hospitalet i høj grad er præget af en stærk fagspecifik etos som resulterer i en form for informationsasymmetri mellem fagfolk og den omkringliggende verden af politikere, administrative ledere og brugere.

Med hensyn til kirken og fængsler er det ligeledes svært at se disse som bærere af en bestemt offentlig etos, og måske havde det været mere givende i forhold til denne sammenligning mellem fire typer af institutioner at vælge en folkeskole, en børnehave eller lignende. For mig virker fængslet som en lidt perifer institution, når vi taler om det offentlige tilbud, og jeg har også svært ved at se kirken som en »del« af den offentlige sektor, men det er måske min katolske baggrund, som spiller ind her.

Denne del af bogen ser også på »Værdiernes vogtere« ved at undersøge en række af de organisationer, som har regulerende opgaver i forhold til andre dele af statsapparatet – f.eks. Økonomistyrelsen, Rigsrevisionen, Folketingets Ombudsmand, IT-politisk kontor og Ligestillingsafdelingen. Konklusionen her er, at selvom der er en mængde værdier, som kan gøre sig gældende, er det – ikke så underligt endda – effektivitet som er i højsædet hos tre af disse organisationer, mens retssikkerhed er en grundlæggende værdi hos Ombudsmanden og Ligestillingsafdelingen.

Der er ingen tvivl om, at det er svært at finde frem til kernen i den offentlige værdi-identitet, men måske kan det bedst undersøges ved at se på, hvad der sker, når der tales om udlicitering og det eventuelt følgende tab af et sæt bestemte offentlige værdier som et muligt resultat af en sådan politisk beslutning. Ved at se på nogle eksempler fra både ind- og udland undersøges det, hvad der faktisk diskuteres i udliciteringsdebatter, men selvom disse giver anledning til ofte polemiske og voldsomme diskussioner, kan forfatterne ikke identificere en decideret værdidebat, som kan være med til at give viden om, hvad der kan betragtes som egentlige offentlige værdier. Det kan nærmere relateres til en debat mellem et økonomisk og et fællesskabs rationale, dvs. en decideret politisk diskussion.

Hvis man som læser havde håbet på en facitliste over en række værdier, som kendetegner hele den offentlige sektor set under et, bliver man skuffet for en så nem og fiks færdig konklusion findes ikke i bogen, og det kommer vel i bund og grund heller ikke bag på læseren. En række værdier som findes i den offentlige sektor er formentlig ligeså gældende i den private sektor eller i civilsamfundet og må derfor betegnes som alment

gældende. Fagspecifikke eller sektorspecifikke værdier kan sagtens ses som værdier, der hører den offentlige sektor til, men kan næppe i alle tilfælde klassificeres som en del af en offentlig etos gældende for hele sektoren.

Fra undersøgelsen af forskellige offentlige organisationers vægtning af forskellige værdier kan vi se, at fornyelse og innovation prioriteres højt, til dels på bekostning – og det siger vel næsten sig selv – af kontinuitet. Er det her, vi ser New Public Management (NPM), free choice og markedsgørelsen af den offentlige sektor gøre sig gældende? Igen er konklusionerne tvetydige, for naturligvis har disse haft en større eller mindre indflydelse på den offentlige sektor i de senere år, men man kan ikke drage den konklusion, at de har erstattet mere grundfæstede offentlige værdier, men snarere at de enten lægger sig som et lag rundt om de eksisterende værdier, eller at disse nye værdier lægger sig ved siden af gamle værdier i en funktionel arbejdsdeling (side 253). Denne udlægning af NPM's indflydelse på f.eks. biblioteksvæsenet er meget interessant, ikke mindst set i lyset af Troels Brückers og Erik Høys artikel *New Public Management – udfordring eller trussel?* i Bibliotekspressen 1/2003, der handlede om NPM's indmarch i det danske biblioteksvæsen og, set ud fra deres synspunkt, de uheldige konsekvenser for samme væsen. For mig at se dækker deres bekymring over nogle meget forskellige opfattelser af, hvordan bibliotekernes grundlæggende værdier skal fortolkes og værnes om, og jeg tror, at det bliver en af de kommende års vigtigste opgaver i bibliotekssektoren at sikre, at der kan skabes overensstemmelse mellem ledere og medarbejdere om, hvordan bibliotekernes værdier eller – for at bruge Pierre Bourdieus term – habitus, kan ligge til grund for sektorens videre udvikling. For kun ved at skabe denne overensstemmelse kan vi for alvor tale om værdibaseret ledelse. Denne bog giver ikke svar på, hvor-

dan man kan skabe den værdi-overensstemmelse, men den er et godt redskab til at forstå hele problematikken omkring værdier og deres betydning for den offentlige sektors selvforståelse.

Andrew Cranfield er vicedagsbibliotekar ved Slagelse Centralbibliotek.



»Villie er ei landeret« Sådan står der på udsnittet af gavldækningen på Stubbekøbing Rådhus. På nudansk betyder det, at det ikke er magten, der vilkårligt skal bestemme her i landet. Men hvad skal så bestemme? Dette spørgsmål er bogens udgangspunkt.

Elektronisk dokumentstyring hos Novo

af VIBEKE HØJMARK LARSEN

Onsdag den 18. juni 2003 afholdt Faggruppen for edb & IT sammen med Dansk Forening for Information og Dokumentation, gå-hjem-møde på Novo Nordisk. Emnet var elektronisk dokumenthåndtering.

Bibliotekar Brian Michels indledte mødet med en kort introduktion til Novo Nordisk Library & Information Centre. Herefter delte Tove Fabritius de Tengnagel Fabritius de Tengnagel, projektleder på projekt PaperLite, sine erfaringer i forbindelse med implementering af PatentDoc i Patentafdelingen.

PaperLite startede i 2001, og status i dag er, at PatentDoc version 1.1 er udrullet primo juni 2003, og at det fysiske arkiv stadig eksisterer. Der er lang vej fra fysisk arkiv til elektronisk dokumenthåndtering. Implementering af elektronisk dokumenthåndtering er, ifølge Tove Fabritius de Tengnagel, en revolutionerende proces for medarbejderne.

Nye arbejdsgange

De skal motiveres til at ændre deres arbejdsgange, og en god dialog er vigtig. Det gælder også i forhold til ledelsen, hvis opbakning er essentiel.

Patentafdelingen beskytter Novo Nordisks egne patenter og overvåger andres. Afdelingen arbejder med sager, som oftest har et langt tidsforløb, op til 20 år. Før PaperLite var arkivet omfangsrige fysiske papirmapper, som der var udviklet databaser til at styre.

Visionen for projektet var, at Patentafdelingen i løbet af fem år skulle være i stand til at håndtere alt elektronisk. Det var drømmen om det

papirløse kontor, som alle vist har haft. PatentDoc skulle blandt andet sikre fælles global adgang til sager, sikre aktualitet og fuldstændighed, og integrere produktion og arkivering i samme arbejdsgang. Derudover var integration mellem de forskellige systemer i Patentafdelingen vigtig, således at data kun registreres ét sted.

PaperLite bestod af faserne idé, analyse, projekt og implementering, hvor analysefasen var tredelt. Den første del var analyse af »as is«, det vil sige hvordan er det. Den anden del var valget af system. Novo Nordisk havde besluttet at vælge standardproduktet Documentum i hele organisationen, og det handlede derfor om at tilpasse interfacet til Patentafdelingen. Kravspecifikationen var tredje del af analysen. Det er usædvanligt, at den kommer efter systemvalg. Men systemet var allerede valgt, og det handlede derfor om, hvordan systemet skulle tilpasses Patentafdelingen. Metoden »Use Cases« blev anvendt her. Tove Fabritius de Tengnagel er en stor fortaler for denne metode, da den blandt andet er nem at anvende, når der er brugere involveret og detaljeret gennemgår processer og aktører.

Brat overgang

Analysen har for eksempel fokuseret på dokumenttyper, dokumenternes livscyklus og hierarkiet. Hierarkiet i PatentDoc er det samme som det fysiske arkiv, det vil sige dokumenterne er struktureret efter dato eller sag. Derudover er der naturligvis en søgefunktion, men medarbejderne synes at foretrække hierarki-

et. Det understreger vanskelighederne ved at ændre arbejdsgange, og at opnå fordelene ved systemet, for eksempel videndeling på tværs. Problemer med ældre dokumenter, for eksempel forskellige versioner, og forældede udgaver af tekstbehandlingssystemer, løste PaperLite med PDF-renderinger af alle dokumenter. Det vil sige der skabes en PDF-udgave af alle dokumenter.

Den oprindelige tidsplan for projektet er næsten overholdt, men tidsmæssigt var det presset. Det kom til at gå ud over kvaliteten, men det var essentielt for projektet at overholde tids- og økonomiplanen på grund af den psykologiske faktor i det. PaperLite valgte at implementere (udrulle) PatentDoc på én gang for alle 28 medarbejdere over 14 dage. Strategien kendes også under navnet *Big Bang*, og har både fordele og ulemper. Selvom man aldrig vil kunne forudsæ alle problemer der kan forekomme, fortryder Tove Fabritius de Tengnagel denne strategi. Hun er dog heller ikke sikker på, at en trinvis implementering ville være foregået uden problemer, men fordelene her er dog, at problemerne rammer færre medarbejdere.

Tove Fabritius de Tengnagel gav på mødet et sidste råd: »Hold 10 procent af budgettet tilbage til tiden efter implementering, der skal være penge til de problemer der vil komme.«

Læs mere om mødet og elektronisk dokumentstyring på <http://grupper.bf.dk/it/>

Vibeke Højmark Larsen er formand for Faggruppen for edb & IT.

Statsgruppen arrangerer foredrag om søgeadfærd

Statsgruppen indbyder hermed til gå-hjem-møde om søgeadfærd, indhentning, relevansbedømmelse og brug af information, bibliotekerne og informationskompetence. Tirsdag den 23. September 2003 kl. 17-ca. 20 i Bibliotekarforbundet, Lindevangs Alle 2, Frederiksberg.

Annette Skov, Danmarks Biblioteksskole, holder oplæg om informationsvidenskab-

lige forskningsresultater om søgeadfærd og hvordan vi kan udnytte dem i vores daglige arbejde. Hun vil blandt andet fortælle om:

- Hvad er en informationskompetent person
- Læringsstrategier
- Forskning i studerendes informationssøgeadfærd
- Læringsstrategi og informationsadfærd – også et spørgsmål om personlighed?

Der vil selvfølgelig være diskussioner undervejs. Der bydes på øl/vand og sandwich, hvorfor tilmelding er nødvendig.

Målgruppe: Primært statsgruppens medlemmer.

Gebyr: Gratis

Arrangør: Statsgruppen

Tilmeldingsfrist: 19.09. 2003 via kalenderen på www.bf.dk.

g - h j e m - m ø d e

Det er jeg stærkt optaget af netop nu!

Politisk arbejde styrker fagligheden

af Simone Schipp von Branitz

Jeg har været med i Statsgruppens bestyrelse siden 1999, og jeg er i gang med min anden periode som formand. Jeg gik ind i det faglige arbejde uden at ane noget som helst om det, men med et ønske om at få mere fokus på det statslige område i Bibliotekarforbundet, hvor vi kun udgør en lille gruppe. Jeg har aldrig fortrudt min beslutning. Det har været spændende, lærerige og personligt udviklende år med masser af udfordringer og masser af information, jeg ellers ikke ville have haft så let ved at få. Der er kommet mere fokus på ansættelsesgrupperne. Vi er blevet bedre til at samarbejde, og jeg har personligt fået en bedre forståelse af det samlede biblioteksvæsen. Alt dette har givet mig en større faglig bevidsthed som bibliotekar.

Der sker mange ting i Bibliotekarforbundet og i Statsgruppen for tiden. Fokus er blandt andet blevet rettet meget på den faglige profil og vores identitet som bibliotekar. Bibliotekarforbundet har lavet en brugerundersøgelse, som er blevet fulgt op af fokusgruppeundersøgelser både på det statslige og det private område.

Undersøgelsen på det statslige område viste, at Statsgruppens medlemmer opfatter ansættelsesgruppen som et fagligt netværk og at medlemmerne er meget forskellige og har meget forskellige behov. Nogle bruger Statsgruppen til fagligt og socialt samvær og andre har »kun« behov for gruppen til at repræsentere de statsansatte bibliotekarer i forhold til de mange folkebibliotekarer i BF. En meget vigtig pointe i fokusgruppeundersøgelsen var, at Statsgruppen og det arbejde bestyrelsen laver ikke er synligt nok for medlemmerne. Det skal der gøres noget ved! Det er ikke nok, at bestyrelsen og deres nærmeste kollegaer ved, hvad der rører sig og deltager aktivt. Alle medlemmer af Statsgruppen bør vide, hvad statsgruppen står for, have nem adgang til hvad bestyrelsen arbejder med og give deres mening til kende. Statsgruppens bestyrelse må ikke sidde i et elfenbenstårn – fremmedgjort for medlemmerne!



Simone Schipp von Branitz har været formand for Statsgruppens bestyrelse i snart halvandet år. Her er hun fotograferet på Bibliotekarforbundets generalforsamling i november 2002.

Der ligger mange udfordringer – nytænkning er nødvendig – det er det, der gør arbejdet i bestyrelsen så spændende i mine øjne. I øjeblikket arbejder vi på at lave en folder om Statsgruppen, som i første omgang skal ud til alle medlemmer og siden hen skal sendes ud til de bibliotekarer, som bliver ansat i staten. Ingen statsansat bibliotekar må være i tvivl om, at ansættelsesgruppen eksisterer, at man automatisk er medlem og hvad gruppen arbejder med.

Statsgruppens hjemmeside er blevet lavet om. Forsiden er nu en nyhedsside, hvor man nemt kan se, hvad der sker i Statsgruppen. Derudover har vi som noget helt nyt lagt links ud til de rapporter, vi behandler. Vi har lanceret et diskussionsforum, hvor vi lægger arrangementer, links til rapporter og andre nyheder, som vi mener er relevante for bibliotekarer ansat i staten. Indtil videre har dette forum været præget af envejskommunikation, men vi håber, at det også vil blive benyttet til dis-

kussion både med bestyrelsen og indbyrdes mellem medlemmer.

Via undersøgelsen fik vi også ideen om at lave en stafet i Bibliotekspressen. Her skulle bibliotekarer fortælle, hvad der sker af spændende ting på deres arbejde og så give stafetten videre til en kollega. Vores håb var at få fat i andre end tordenskjolds soldater. Ideen var så god, at Bibliotekspressen allerede har taget ideen til sig og selv har startet en serie. Dette er et mønstereksempel på, at et medlems gode idé høres, hurtigt bliver taget op og omsat til virkelighed. Så har du en god ide, så fortæl os om det ... det er aktive medlemmer, der gør Statsgruppen og Bibliotekarforbundet levende og vedkommende. ■

Simone Schipp von Branitz er ansat ved Danmark Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek (DNLB).

Nye Stillinger

Stillingsopslag indsendes til:

Bibliotekspressen, Lindevangs Allé 2, 2000 Frederiksberg. Opslaget bringes i standardopsætning, med mindre reproklart materiale indleveres. Nærmere oplysninger fås hos Ingelise Dyrland Fredriksen på tlf. 38 88 22 33 eller på internetadressen: www.bibliotekspressen.dk

Frister for stillingsopslag

Bibliotekspressen 14/2003 – Udkommer (aflv. post) 19. august
Sidste indleveringsdag 4. august kl. 12
Tidligste ansøgningsfrist 2. september

Bibliotekspressen 15/2003 – Udkommer (aflv. post) 2. september
Sidste indleveringsdag 18. august kl. 12
Tidligste ansøgningsfrist 16. september

Bibliotekspressen 16/2003 – Udkommer (aflv. post) 16. september
Sidste indleveringsdag 1. september kl. 12
Tidligste ansøgningsfrist 30. september

Råd og anbefalinger ved ansøgning

Stillingsannoncer optrykkes almindeligvis uden en *BF-note* – men er en sådan påført, bedes du bemærke dette. BF anvender følgende noter:

A: Der består uoverensstemmelse mellem BF og ansættelsesmyndigheden. Stillingen må ikke accepteres uden BF's godkendelse.

B: Der er tale om en deltidsstilling (under 29,6 timer pr. uge). Det er ikke oplyst om der udstedes frigørelsesattest. En frigørelsesattest skal udstedes fra begyndelsen af et ansættelsesforhold, hvis der skal udbetales supplerende dagpenge.

C: Ansøgere bedes kontakte BF's Faglige Afdeling

Generelt ved jobansøgning (offentlig og privat)

BF har uddelegeret aftale- og forhandlingsretten til den lokale BF-tillidsrepræsentant, kontaktperson eller AC-tillidsrepræsentant.

Derfor: inden du accepterer en tilbudt stilling, skal du kontakte den lokale repræsentant vedr. dine løn- og ansættelsesvilkår. Findes ingen lokal repræsentant kontaktes Faglig Afdeling i BF.

Ved tilbud om ansættelse i en bibliotekslederstilling kontaktes altid Faglig Afdeling.

NB: Sig aldrig din nuværende stilling op før evt. tillægsforhandlinger er afsluttet!

Offentlig ansættelse

Akademikernes Centralorganisation (AC) – og dermed BF – har overenskomst med de (amts)kommunale arbejdsgivere samt staten og H:S.

Lønindplacering sker på skalaen efter Ny Løn, men samtidig skal der ske en vurdering af om der i henhold til overenskomsten kan forhandles funktions- og/eller kvalifikationstillæg.

Denne vurdering foretages sammen med den lokale tillidsrepræsentant, der også gennemfører forhandlingen.

Er du aflønnet efter gammelt lønsystem, kan denne aflønning opretholdes ved *umiddelbar* overgang til anden stilling *indenfor* overenskomstens område (2-måneders-grænsen).

Privat ansættelse

AC/BF har overenskomst med enkelte private arbejdsgivere, men de fleste ansættes på individuel kontrakt, hvor man selv forhandler sin løn. BF udgiver til brug herfor en årlig Privatlønsstatistik og har udarbejdet et forslag til kontrakt for privatansatte bibliotekarer, incl. vejledning. Se: www.bf.dk
BF anbefaler, at du *inden* underskrift på kontrakt/ansættelsesbrev kontakter Faglig Afdeling for vurdering af kontraktens vilkår.



Er du bibliotekar nok til at arbejde på Herning Centralbibliotek?

Musikbibliotekar og udviklingsmedarbejder.

Til spændingsfeltet mellem kreativ kulturformidling og tekniske løsninger søger vi en bibliotekar/cand. scient. bibl. på fuld tid.

Din første store opgave vil være at indgå i arbejdet omkring integrering af musikfiler og andre digitale/elektroniske medier i musikafdelingens arbejde.

Din grundlæggende organisatoriske tilknytning vil være til udviklingsafdelingen som tværgående konsulent med fokus på musik, digitale medier og formidling af disse.

Vi forventer derfor at du:

- Har et godt kendskab til musik og kan indgå i arbejdet i musikafdelingen.
- Brænder for de nye medier og for deres ligestilling i bibliotekets tilbud.
- Fokuserer på indhold og resultater.
- Bevæger dig hjemmевant på kryds og tværs i en moderne udviklingsorganisation.
- Er fremadrettet, selvkørende, robust og fleksibel.

Musikafdelingen består af 5 (med dig 6) medarbejdere, der, med en fremragende musiksamling i ryggen, arbejder med at i mødekomme en stærkt stigende efterspørgsel både som musikbibliotek for Herning Kommune og som et af overbygningsbibliotekerne i den nye centralbiblioteksstruktur.

Udviklingsafdelingen består af 7 (med dig 8) medarbejdere, der fungerer som konsulenter for hele huset og indgår i samarbejdsrelationer med alle afdelinger i forskellige projekter. Pt. arbejder vi bl.a. intenst med at implementere IT-faciliteter, der reelt ligestiller de elektroniske medier med de traditionelle i det daglige publikumsarbejde og som en del af bibliotekets kerneydelser.

Yderligere information kan fås hos udviklingschef Annette Brøchner Lindgaard 96 26 36 04 eller leder af Musikafdelingen Lise Anker-Møller 96 26 36 82.

Har du fået blod på tanden så send din ansøgning med relevante bilag til:

HERNING CENTRALBIBLIOTEK

Brændgårdvej 2 · 7400 Herning
Att.: Publikumschef Birte Mark Bornæs

Ansøgningsfrist: 1. september 2003 kl. 12.



Gentofte

IDERIG BIBLIOTEKAR

Har du lyst til nye udfordringer, så har Gentofte Bibliotekerne et spændende job til dig på Ørdrup Filialbibliotek. Den ugentlige arbejdstid er på 37 timer, og jobbet ønskes besat pr. 1. september 2003.

JOBET

Vi søger en medarbejder, der med lyst og energi vil deltage i og udvikle bibliotekets mange forskellige aktiviteter. Din primære opgave bliver at styrke filialbibliotekets indsats i lokalområdet. Både gennem den direkte formidling samt ved sam-

arbejde med foreninger og institutioner i lokalområdet.

Vi har en hektisk hverdag med mange besøgende, så du skal have lyst og evne for den direkte publikumskontakt, et godt kendskab til IT og de elektroniske medier og være god til at samarbejde.

VI TILBYDER

Masser af arbejde i en travl afdeling, hvor der stilles store faglige krav til personalet. Vi er seks fastansatte samt et antal timelønnede medarbejdere.

VIL DU VIDE MERE

Du kan høre mere om jobbet hos afdelingsbibliotekar Knud Bovbjerg, Ørdrup Filialbibliotek på 3964 1440 eller vicebibliotekschef Pia Hansen på 3948 7502.

Send din ansøgning til:

Gentofte Bibliotekerne
Att. Administrationen
Ahlmanns Allé 8
2900 Hellerup

Ansøgningsfrist tirsdag den 19. august, kl. 12.00. Der er ansættelsessamtaler i uge 35.

En arbejdsplads i bevægelse

Gentofte Kommune er landets 7. største kommune. Vi er cirka 5.400 medarbejdere til at servicere kommunens 68.000 borgere. Vi arbejder ud fra fælles mål om at give borgerne en kvalificeret og hurtig betjening.

Vores organisation er præget af forandring og udfordring. Heltid og fleksibilitet er nøgleord i vores arbejde.

Vi tilbyder gode muligheder for uddannelse og har en aktiv personalepolitik, som understøtter karriere og familieliv.

Læs mere på vores hjemmeside www.gentofte.dk



Gentofte Kommune

Gentofte Bibliotekerne består af et Hovedbibliotek og fem filialbiblioteker. Ørdrup Filialbibliotek ligger i et aktivt lokalområde med ca. 20.000 indbyggere. Det er et én-rums bibliotek, der dagligt besøges af mere end 600 mennesker. Filialbiblioteket har et årligt udlån på omkring 149.000 enheder. Serviceniveauet er højt, og vi lægger vægt på at yde brugerne bedst mulig betjening.

Hørning Kommune

Bibliotekar

Hørning Bibliotek søger en bibliotekar 30 timer pr. uge, som kan tiltræde 1. oktober 2003 eller snarest derefter.

Dine hovedansvarsområder vil være: betjening af kommunens ældre (Bogen kommer) og børneinstitutioner, bibliotekets læsesal og tidsskriftssamling.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til: Leder af Borgerservice Susanne Lund Jensen på telefon 89 68 17 01 eller bibliotekar Erik Rasmussen på telefon 89 68 15 61.

Se hele stillingsopslaget på Hørning Kommunes hjemmeside www.hoerningkommune.dk

Roskilde Universitetsbibliotek

Funktionsleder for bibliotekets procesfunktion

Ved Roskilde Universitetsbibliotek er en stilling som funktionsleder for bibliotekets procesfunktion ledig til besættelse pr. 1. november 2003 eller snarest herefter.

Roskilde Universitetsbibliotek er organisatorisk opdelt i 6 funktionsområder: It, Proces, Vejledning/Undervisning, Skranke/Udlån, Samlinger samt Stab. I alle funktionsområder er funktionslederen medarbejdende driftsleder. I funktionsområde Proces forestås al udvælgelse, anskaffelse og registrering/katalogisering af alle biblioteksmaterialer (bøger, tidsskrifter, rapporter, A/V).

Ansøgningsfrist er **1. september 2003**.

Se stillingsopslaget på Roskilde Universitetsbiblioteks hjemmeside: www.rub.ruc.dk

Roskilde Universitetsbibliotek (RUB) er en del af Roskilde Universitetscenter, men er samtidig et offentligt forskningsbibliotek med ca. 50 ansatte og et årligt budget på ca. 30 mio. kr. Biblioteket er deltager i det tværadministrative udviklingsprojekt Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek.

Bibliotekar/Informationsmedarbejder Til Folketingets Bibliotek, Arkiv og Oplysning

Kommunikation med offentligheden er et af indsatsområderne for Folketingets administration. Derfor har vi i 2002 etableret Folketingets Oplysning, som besvarer henvendelser fra offentligheden. Antallet af henvendelser er stigende, og vi søger derfor en bibliotekar/informationsmedarbejder.

Arbejdsopgaver

Du skal besvare telefoniske og elektroniske henvendelser fra offentligheden og deltage i udviklingen af Folketingets Oplysnings del af Folketingets netsted. Du skal have et bredt erfaringsgrundlag med hensyn til publikumsbetjening, referencearbejde og it-kunnen. Vi tilbyder et spændende og afvekslende job i et team, hvor vi lægger stor vægt på, at der til trods for en til tider hektisk atmosfære altid ydes en god service. Det er derfor vigtigt at kunne holde hovedet koldt, også i stressede situationer.

Kvalifikationer

Vi søger en kollega, der kan bidrage til at fastholde et højt fagligt niveau i betjeningen af brugerne både mundtligt og skriftligt. Imødekommenhed, engagement, ansvarlighed, samarbejdsevner samt ordenssans er vigtige personlige egenskaber.

Vi forudsætter, at du har

- solid erfaring med referencearbejde og publikumsbetjening
- gode danskundskaber
- sikker formuleringsevne
- fortrolighed med søgninger på internet

Vi forventer, at du har

- uddannelse som bibliotekar eller anden informationsfaglig baggrund
- interesse for dansk politik og historie
- kendskab til at arbejde med udvikling af netsteder og webbaserede services.

Løn- og ansættelsesvilkår

Ansættelsen sker efter overenskomst mellem Folketingets direktør og AC. Til stillingen er knyttet et bestillings-tillæg, der for tiden udgør mellem 21.440,52 kr. og 25.410,99 kr. årligt afhængig af anciennitet.

Information og ansøgning

Du kan få flere oplysninger om stillingen ved henvendelse til folketingsbibliotekar Hanne Rasmussen (tlf. 33 37 34 08) eller bibliotekar Mette Laustsen (tlf. 33 37 34 24).

Skriftlig ansøgning bilagt relevante data stiles til:

Folketingets administration
Personalekontoret
Christiansborg
1240 København K

Din ansøgning, mærket „FO“, skal være modtaget i Folketinget senest 19. august 2003 kl. 12.00.



KØBENHAVNS PÆDAGOG SEMINARIUM

Bibliotekar – 26 timer

Vi søger en bibliotekar, der i samarbejde med seminariets ledende bibliotekar kan forestå driften af seminariets bibliotek. Stillingen er til besættelse snarest. De 26 timer er fordelt på ugens 5 dage almindeligvis fra kl. 8.00.

Vi søger en bibliotekar D.B., der har mod på at give sig i kast med den mangfoldighed af arbejdsopgaver man beskæftiger sig med på et uddannelsesbibliotek; herunder

- Materialevalg
- Klargøring af materialer
- Vejledning i brug af bibliotekets materialer og søgesystemer
- Litteratur- og informations søgning
- Drift og udvikling af bibliotekets it.

Vi ser gerne at ansøgeren har en levende interesse i pædagogers arbejdsfelt.

Biblioteket betjener ca. 700 studerende og undervisere.

Løn- og ansættelsesforhold i henhold til gældende overenskomst.

Ansøgningsfrist er 19. august 2003. Skriftlig ansøgning med relevante bilag stiles til rektor Bent Kjærsgaard.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til bibliotekar Lonnie Tenja Andersen eller souschef Annie Wallach på tlf. 3929 5022 eller e-mail lonnie.andersen@kbhpædssem.dk. Flere oplysninger om seminariet på www.kbhps.dk.

Københavns Pædagogseminarium er medstifter af CVU København og Nordsjælland.

STRANDVEJEN 93
2100 KØBENHAVN Ø
- et godt sted at gå

BF-note: B



GLAMSBJERG KOMMUNE

Børnebibliotekar

Glamsbjerg Bibliotek søger en ledende børnebibliotekar/souschef, som har lyst til at arbejde med det gode børneliv, den gode historie samt børns sprog og læselyst.

Stillingen er på 37 timer om ugen og er ledig pr. 1. oktober 2003. Løn- og ansættelsesvilkår efter gældende overenskomst og principperne for Ny Løn. Ansøgningsfristen er tirsdag den 19. august 2003.

Du kan læse mere om stillingen på www.glamsbjergbibliotek.dk

Har du brug for yderligere oplysninger, kan du kontakte os på tlf. 6472 1009 eller gå på kommunens hjemmeside.

www.glamsbjerg.dk



Bibliotekar – Slagelse Seminariets Bibliotek

Slagelse Seminarium søger en bibliotekar med en ugentlig arbejdstid på 25 timer.

Seminariets bibliotek er et mindre uddannelsesbibliotek. Bibliotekaren varetager alle typer biblioteksarbejde, hvilket betyder et afvekslende arbejde med både store og små opgaver. Arbejdet foregår i samarbejde med en bibliotekar kollega på fuld tid, der samtidig er informationsmedarbejder.

Slagelse Seminarium er et aktivt uddannelsessted, der konstant er i udvikling og forandring for at skabe de bedste rammer for studerende og medarbejdere. Vi lægger vægt på selvstændighed og udadvendthed i arbejdet.

Derfor ser vi gerne stillingen besat med en bibliotekar der

- er udviklingsorienteret
- har evne og vilje til at samarbejde med mange forskellige grupper
- er fleksibel i arbejdstilrettelæggelsen
- er åben overfor alle opgaver på en uddannelsesinstitution
- gerne er nyuddannet.

Biblioteket spiller en vigtig rolle i de

pædagogstuderendes studie mht. vejledning og informationsøgning. Biblioteket er også en vigtig faktor i tilrettelæggelse af de pædagogiske læreprocesser, hvorfor der er et nært samarbejde med underviserne. Biblioteket bruger MicroMarc bibliotekssystem.

Vi forventer et stort engagement i seminarium og hele dets virke. Initiativ både i tænkning og praktisk handling er nødvendig.

De primære opgaver er

- servicering af studerende på grunduddannelse og efter- og videreuddannelse samt af seminariums medarbejdere
- generelt biblioteksarbejde, vedligehold, udvikling osv.

At særlige ansvarsområder kan nævnes

- tidsskriftsstyring
- undervisning i informationsøgning
- kontakt til de øvrige biblioteker i CVU Sjælland.

Slagelse Seminarium kan tilbyde

- et sjovt og afvekslende miljø med store udfordringsmuligheder

- gode, veluddannede kolleger, der stiller krav
- gode efteruddannelsesmuligheder
- stor indflydelse på eget arbejde
- et godt fungerende og vedligeholdt bibliotek.

Løn- og ansættelsesvilkår er i henhold til gældende overenskomst mellem AC og Finansministeriet.

Yderligere oplysninger om stillingen kan fås ved telefonisk henvendelse til rektor Karen-Lisbet Jacobsen på 5855 0400.

Ansøgning vedlagt bilag, dokumentation m.v. stiles til bestyrelsen og sendes til **Slagelse Seminarium**, Ingemannsvej 17, 4200 Slagelse.

Ansøgningsfristen er den 22. august 2003.

Der afholdes ansættelsessamtaler den 28.-29. august 2003. Samtalen foregår med et ansættelsesudvalg bestående af en studerende, læreres tillidsrepræsentant, tillidsrepræsentanten for TAP-gruppen, bestyrelsesformanden, bibliotekar kollega og rektor.

Slagelse Seminarium er en del af CVU Sjælland, der er et betinget CVU bestående af Ankerhus Seminarium, Hindholm Socialpædagogiske Seminarium, Holbæk Seminarium, Sygeplejeskolen Vestsjællands Amt og Slagelse Seminarium. Blandt CVU's biblioteksafdelinger er etableret et formaliseret samarbejde. Slagelse Seminarium blev oprettet i 1966 og er centralt beliggende i Slagelse i egne bygninger med moderne faciliteter og lokaler. Seminarium har en afdeling, Slagelse Seminarium Nord, med adresse på Holbæk Seminarium. Seminarium har gennemgået en udvikling fra børnehaveseminarium, over børnehave- og fritidspædagogseminarium til den nuværende erestrenkede bacheloruddannelse som pædagog. Seminarium arbejder på at integrere de bedste traditioner fra de tidligere pædagogiske uddannelser med kravene til en moderne uddannelse, hvor nøgleordene er: pædagogen som kulturformidler, nye læreprocesser og internationalisering. Seminarium er en synlig del af lokalområdet og står til rådighed for det, hvad enten dette er i Slagelse eller i Holbæk. Seminarium har pt. 650 studerende, 50 ansatte og forvalter et budget på ca. 25 mill. kr.

Fakse Kommune Biblioteker

Rådhusvej 2, 4640 Fakse



søger en bibliotekar på 36 timer pr. 1. september 2003 eller snarest derefter.

Vi tilbyder:

- Ansvar for fællesbiblioteket i Fakse Ladeplads (Folkebiblioteksdelen)
- Vagter på hovedbiblioteket i et etrumsbibliotek
- Samarbejde om Røholtefilialen
- Selvstændige arbejdsopgaver
- Deltagelse i materialevalg
- Vagt hver 4. fredag i Karise og hver 5. lørdag i Fakse
- Ny Løn efter gældende overenskomst

Vi søger bl.a. en bibliotekar, der:

- Er alsidig interesseret og fleksibel
- Er interesseret i musik, gerne klassisk
- Er god til at samarbejde også i et fællesbibliotek
- Kan lide mennesker – også de besværlige
- Er humoristisk
- Selvtransporterende pga. filialerne

Læs mere på www.fakse.dk under ledige stillinger eller ring til 56 76 21 80.

Ansøgningsfrist 19. august 2003 kl. 12.00

Ansættelsessamtaler 26. august 2003.

Biblioteksleder på stabsniveau

Stillingen er en fuldtidsstilling til besættelse den 1. oktober 2003.

Til Blaagaard seminariums bibliotek søges en engageret og udadvendt bibliotekar med lyst og evner til at tage ansvar for en reflekteret og målrettet udvikling af biblioteket. En udvikling der samtidig integrerer biblioteket optimalt i undervisningsmiljøet.

Bibliotekaren må være proaktiv og samtidig kunne fungere fleksibelt i forhold til ledelse, lærerkorps, studerende og øvrige medarbejdergrupper. Det er i denne forbindelse afgørende at bibliotekslederen kan opbygge personlige netværk der kan understøtte og kvalificere samarbejdet. Det samme gør sig gældende i forhold til CVU Storkøbenhavn.

Biblioteket prioriterer:

Et højt serviceniveau og en kompetent biblioteksfaglig betjening af undervisning, fagmiljøer, efter- og videreuddannelsesvirksomhed og videnscentre.

Bibliotekets pædagogiske målsætning er:

At den daglige informationsvejledning praktiseres på en måde der aktivt fremmer de studerendes egenkompetence. Samt at kurserne i informationsøgning løbende udvikles

Blaagaard

CVU Storkøbenhavn

så de i form og indhold kan inspirere og kvalificere de studerende i forhold til såvel studiet som lærerprofessionen.

Løn og arbejdsvilkår i henhold til Bibliotekarforbundet. Til stillingen er knyttet ledertillæg.

Flere oplysninger om stillingen på www.blaagaardsem.dk og hos den nuværende leder Hanne Hahn.

Email: hanne.hahn@blaagaardsem.dk

Pga. ferie tlf. henvendelse til privat nr.

4498 5746 eller mobil 2831 0101

Interesserede er meget velkomne til at ringe!

Ansøgning bilagt CV og andre relevante papirer stiles til

Rektor Mogens Cranil, Blaagaard Seminarium

Mørkhøj Parkalle 5, 2860 Søborg.

Ansøgningsfrist den 19. august kl. 12.

Ansættelsessamtaler finder sted d. 25. august.

Blaagaard Seminarium er en del af det betingede CVU Storkøbenhavn. Stiftet af Blaagaard Seminarium, Gladsaxe-seminariet, Københavns Dag- og Aftenseminarium i samarbejde med Københavns Amts Sygepleje- og Radiografiske skole i Herlev.

Hillerød Kommune



Bibliotekar

Hillerød Bibliotek søger en bibliotekar DB til et barselsvikariat i Børn og Unge fra den 1. september til den 17. december 2003.

Arbejdstid

23 timer om ugen.

Yderligere oplysninger

Får du hos bibliotekar Ann-Merete Bytoft, tlf. 48 20 19 62 eller ledende børnebibliotekar Tove Damgaard på tlf. 48 20 19 60. Se stillingsopslaget på www.hilbib.dk

Ansøgningsfrist

Ansøgning sendes til Hillerød Bibliotek, Sekretariatet, Christiansgade 1, 3400 Hillerød, så vi har den **senest den 19. august 2003**.

ODENSE
CENTRALBIBLIOTEK

Børnebibliotekar

Ved Odense Centralbibliotek er en børnebibliotekarstilling (37/37) i lokalbiblioteksområdet Tarup-Næsby-Bolbro ledig til besættelse pr. 01.09.03 eller snarest derefter. Vi går efter interesse og engagement på børneområdet - er du til børn, børnekultur, ideer, handling og synlighed så læs mere på

<http://www.odense.dk/odense/pegasus.nfs/url/job>

Løn- og ansættelsesforhold i henhold til gældende overenskomst.

Ansættelsessamtaler afholdes i uge 35.

Ansøgning med relevante bilag sendes til

Odense Centralbibliotek,

Personalefunktionen

Østre stationsvej 15,

5000 Odense C

Mrk. "Tarup-Næsby-Bolbro"

senest 19.8.2003.

Bibliotekar

Vi er et videnscenter under socialministeriet oprettet med det formål at indsamle, bearbejde og formidle viden om socialpsykiatri. Du kan læse mere om os på www.socialpsykiatri.dk.

Vi søger en bibliotekar til informationsarbejde 18½ timer om ugen, foreløbigt for et halvt år med start 1. september eller snarest derefter.

Dine opgaver vil bl.a. være:

- Vedligeholdelse af vores bibliotek
- Opdatering og deltagelse i udvikling af hjemmesiden
- Informations- og litteratursøgning
- Besvarelse af henvendelser på telefon og mail

Videnscenter for Socialpsykiatri



Vi er en aktiv arbejdsplads med en uformel – til tider hektisk – stemning hvor en god portion selvstændighed og humor ikke skader. Vil du høre mere om stillingen så kontakt venligst kommunikationsmedarbejder Marianne Bjerborg på tlf. 3393 4452 eller mail mb@socialpsykiatri.dk.

Løn og ansættelsesvilkår følger statens overenskomst med din faglige organisation. Der er ansøgningsfrist d. 11. august inden kl. 12 og vi holder ansættelsessamtaler d. 14. august.

Send din ansøgning til:

Videnscenter for Socialpsykiatri
Studiestræde 19, 2
1455 København K.

BF-note: B

Midtdjurs Kommune – oasen tæt på Århus



*Midtdjurs Kommune
er 7.800 aktive
borgere bosiddende
midt i det natur-
skønne Djursland
med fine forbindel-
ser til omverdenen.*

*Midtdjurs Bibliotek
er et fælles-bibliotek
i forbund med
Randers Egnens
Biblioteker med bl.a.
bogbusbetjening.*

Ledende Bibliotekar

Spændende lederstilling i udviklingsorienteret kommune.

Du er på forkant med udviklingen indenfor biblioteks- og kulturområdet og kan li' at gå forrest.

Du er også den servicemindede bibliotekar, som er god til at »læse« borgernes ønsker og forventninger.

Men se mere på www.midtdjurs.dk - om stillingen, der kræver en ledende bibliotekar som skal spille med på et hold, hvor taktikken ikke er lagt fast endnu.

Lønindplacering efter overenskomst og aftalen om Ny-løn. Kvalifikationsløn for relevant ledererfaring kan påregnes.

Tiltrædelse: den 1. oktober 2003

Job- og personprofil på www.midtdjurs.dk

Ansøgning til fp@midtdjurs.dk

senest den 19. august 2003 kl. 8.00

(som vedhæftet word-fil eller til nedenstående adresse)

Yderligere oplysninger: Vicekommunaldirektør Poul Møller, tlf. 8974 8974 eller bibliotekar Bente Marthedal, tlf. 8710 6891 (Randers Egnens Biblioteker)

Midtdjurs Kommune – Bugtrupvej 31 – 8560 Kolind

Kulturafdelingen Leder af voksenafdelingen på Roskilde Bibliotek

Roskilde Bibliotek søger snarest en leder af voksenafdelingen med et stort hjerte og en skarp hjerne, der har lyst til at lede 32 engagerede medarbejdere.

Derudover forventer vi, at vores nye afdelingsleder

- har en bred biblioteksfaglig baggrund og indsigt
- er et rummeligt menneske med overblik og faglig selv-tillid
- er udviklingsorienteret og kan motivere, uddelegere og tage beslutninger
- kan samarbejde, tage initiativer og har godt blik for løsninger
- har interesse for udviklingsmulighederne på it-området
- med lyst, dynamik og entusiasme vil videreudvikle en voksenafdeling i et centralbibliotek.

De overordnede arbejdsområder er

- Døglig ledelses- og udviklingsansvar for voksenafdelingen på Roskilde Bibliotek
- Samarbejde og dialog med samarbejdspartnere i og uden for biblioteksverdenen
- Igangsættelse af tværgående projekter og netværkssamarbejde på især CB-området
- Teamorienteret ledelse i samarbejde med de øvrige 4 afdelingsledere.

Vi er en del af Kulturafdelingen, og er kendetegnet ved tværfaglighed, skøre indfald, en rar og venlig betjening samt et højt fagligt niveau.

Roskilde Bibliotek er udpeget som centralbibliotek på højt

niveau fra 2004. Vi står derfor foran en række spændende nye udviklingsopgaver og et nyt og større betjeningsområde. De nye opgaver med deraf følgende krav og forventninger til os skal løses med høj faglighed og fokus på udvikling.

Et særligt indsatsområde for hele biblioteket bliver i de kommende år varetagelse og udvikling af overbygningsopgaverne for centralbiblioteksvirksomheden. Dette skal ske i et tæt netværkssamarbejde med folkebibliotekerne i betjeningsområdet.

Ansættelse efter gældende AC-overenskomst. Løn niveau forhandles efter de gældende principper i Ny Løn.

Flere oplysninger om Roskilde Bibliotek samt jobprofil for stillingen www.roskildekomm.dk/ledige_stillinger og www.roskildebib.dk

Du er meget velkommen til at aflægge os et besøg eller søge yderligere oplysninger om stillingen hos biblioteksleder Mogens Vestergaard på tlf. 4631 5002 (mobiltlf. 2965 3583) eller souschef i voksenafdelingen, Birthe Krogh på tlf. 4631 5038.

Ansøgning sendes til

Kulturafdelingen, Roskilde Bibliotek, Postboks 229, 4000 Roskilde (adm@roskildebib.dk)

og skal være os i hænde senest **19. august kl. 12.00.**

Samtaler forventes afholdt 27. og 28. august.

Roskilde Kommune har et højt kommunalt serviceniveau og et rigt kultur- og fritidsliv. De 3000 medarbejdere servicerer 53.000 borgere. Vi opfordrer alle interesserede uanset alder, køn, religion eller etnisk tilhørsforhold til at søge ledige stillinger i kommunen.



ROSKILDE KOMMUNE
www.roskildekomm.dk

Legatbolig i Paris

Statens legatbolig i Paris administreres af en stiftelse med navn efter boligens givere, Ludvig Preetzmann-Aggerholm og Hustru, hvis formål er at muliggøre ophold i Paris for kunstnere, videnskabsmænd og andre åndsarbejdere.

Boligen m/opholdsstue, sovealkove, køkken og bad i 3, Rue de la Perle, 75003 Paris, er fuldt møbleret og udstyret til 4 personer. Huslejen er 850 Euro pr. måned inkl. varme, lys og telefonabonnement. For at tilgodese flest mulige ansøgere tildeles ophold som regel kun for én måned.

Ansøgning om ophold i 2004 med personlige og professionelle data samt beskrivelse af formålet med opholdet sendes inden 30. september 2003 til:

Ludvig Preetzmann-Aggerholm og Hustrus Stiftelse
Formand, Sekretariatschef Lisbet Rubinstein
Udenrigsministeriet, Informationskontoret, Asiatisk Plads 2, 1448 København K.

SKANDERBORG BIBLIOTEK

Skanderborg Bibliotek søger en bibliotekar
på fuld tid fra 01.10.03 eller derefter.

Se mere på: www.bibliotek.skanderborg.dk

Læs næste nummers stillingsopslag allerede i dag!

www.bibliotekspresen.dk

VUC Roskilde Amt

Bibliotekar

En bibliotekar med kendskab til elektronisk katalogisering/registrering og gerne med erfaring fra et uddannelses- skolebibliotek søges til en stilling 20 timer om ugen.

Arbejdsopgaver

Mediateket er i øjeblikket midt i en omstillingsproces fra manuel til elektronisk registrering, og her får bibliotekaren en vigtig opgave at færdiggøre registreringen og få systemet (Micro Marc) til at fungere så det kan benyttes af såvel lærere, kursister og mediatekmedarbejdere.

Hverdagens hovedarbejdsopgave er at være kursister og lærere behjælpelig med at finde frem til relevant materiale.

Kvalifikationer:

- skal have evnen til at vise imødekommenhed og hjælp-somhed - også i stressede situationer
- skal kunne sætte folk i gang med selv at søge materiale, ud fra holdningen lærerprocesser er bedre end service
- skal foretage registrering af nyindkøbte bøger og sørge for at vores EDB- system fungerer optimalt
- skal være i stand til at etablere gode samarbejdsrelationer til såvel skolens kursister/lærere som TAP-personale
- skal kunne arbejde i et åbent kontormiljø med den uro og de afbrydelser det betyder

Til gengæld byder vi på et meget spændende og selvstændigt stykke udviklingsarbejde i samarbejde med lærere og

andet mediatekpersonale, der arbejder på at gøre det studiemiljø, som mediateket er, endnu bedre.

Arbejdstider

Timerne fastlægges i samarbejde med mediatekaren, men ligger primært indenfor 8-16.

Løn- og ansættelsesforhold

I henhold til gældende overenskomst.

Ansøgningsfrist: 18.08.03

Ansøgningen sendes til:

VUC Roskilde Amt, Roskilde Afdelingen
Læderstræde 4
4000 Roskilde
Mrk. Bibliotekar

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til områdeforstander Margrethe Gade på tlf. 46 38 06 01 eller til mediatekar Lotte Toft på tlf. 43 47 80 01.

VUC Roskilde er et voksenuddannelsescenter under Roskilde Amtskommune. Skolen er beliggende i hjertet af det gamle Roskilde og tilbyder enkeltfagsundervisning på HF- og AVU- niveau (almen voksenuddannelse). Vi er for tiden ca. 2000 kursister og ca. 60 ansatte.

BF-note: B

Personnyt

NUNATTA ATUAGAATEQARFIA

Rikke Bruun, Danmarks Biblioteksskole, Aalborg 2002, tidligere ansat ved Holstebro Handelsskole, er pr. 1. juni 2003 ansat som børnebibliotekar ved Det Grønlandske Landsbibliotek.

ODENSE CENTRALBIBLIOTEK

Charlotte Pedersen, tidligere ansat i Biblioteksstyrelsen, tiltræder pr. 1. august 2003 som ny leder af Musikbiblioteket i Odense.

HASLEV FOLKEBIBLIOTEK

Ellen Warrer Bertelsen, bibliotekar og Master of Public Policy (MPP) er pr. 15. august 2003 ansat som biblioteksleder på Haslev Folkebibliotek.

GREVE BIBLIOTEK

Marianne Larsen, Danmarks Biblioteksskole, København 2002, er pr. 1. august ansat ved Karlsunde Bibliotek.

Spydspids i udvikling af service til blinde

Journalist Johs Johansen er ansat af Danmarks Blindebibliotek (DBB) i en nyoprettet stilling som udviklingschef. Johs Johansen kommer fra en stilling som udviklingsdirektør i konsulenthuset In'Ovo.

Han skal stå i spidsen for formidling og markedsføring af DBB's digitale tilbud og service overfor blinde og læsehæmmede.

Johs Johansen har tidligere været kommunikations- og it-chef i Folketinget, redaktør af Politikens elektroniske medier og har i mange år været aktiv debattør og deltager i udvalgs- og udredningsarbejde om informationssamfundets muligheder, blandt andet i Dybkjær-udvalget om Det digitale Danmark.



Temaer om mad og litteratur, et forfatternet, ja mulighederne i »det virtuelle litterære lysthus« er utallige for skrivelystne, og de må gerne være bibliotekarer

Vær med til at udvikle Litteratursiden.dk

af LISE VANDBORG og SUSANNE GILLING

Skriver du om bøger på dit biblioteks hjemmeside eller er du lektor? Du er måske ekspert på dit eget lille område? Eller holder du blot af at fortælle andre om gode bøger, du har læst? Så er det sikkert lige dig at blive anbefaler eller ekspert på Litteratursiden.

Flere og flere bibliotekarer får øjnene op for gevinsterne ved at skrive til Litteratursiden.dk – bibliotekernes hjemmeside om skønlitteratur. Hjemmesiden er for tiden inde i en rivende udvikling, men vi har fortsat brug for ildsjæle, der har lyst til at deltage i samarbejdet. Som skribent for Litteratursiden kan du være med til at producere indhold på nettet og samtidig nå ud til bogelskere over hele landet. At du samtidig kan styrke dine formidlingskompetencer, vil de 64 anbefalere sikkert kunne skrive under på.

Bibliotekerne i Horsens, Vejle, Silkeborg, Gen-

tofte og Århus har været frontløbere i etableringen af siden og indgår i redaktionsgruppen og den nystiftede forening. Nu opfordrer vi alle biblioteker til at melde sig ind i »Foreningen Litteratursiden« og til at udarbejde indhold til siden. Samtidig får nye medlemmer mulighed for at være med til at forme og udvikle siden i de kommende år.

Flere nye tilbud

Allerede nu er siden under forandring. Formålet er at gøre den til et virtuelt litterært lysthus, som får brugerne til at besøge siden igen og igen. Vi er i færd med at puste nyt liv i forsiden og skærpe den redaktionelle linje, og om kort tid lancerer vi nye tilbud som for eksempel en klumme og videoklip fra litterære arrangementer.

Desuden udvider vi servicen på siden gennem muligheden for at oprette en personlig brugerprofil. I forvejen betyder koblingen til bibliotek.dk, at der kun er få klik fra inspiration til bestilling af bogen.

Vi ønsker også at etablere et tættere samarbejde med forskellige aktører i den litterære verden og vil fremover bringe flere artikler skrevet af professionelle litteraturkritikere. Desuden er vejen banet for samarbejde med kommercielle aktører som forlag og boghandlere. Et samarbejde med Yahoo! er allerede i gang: Yahoo! har et banner for Litteratursiden mod, at de modtager stof fra os.

Gennem dette samarbejde vil endnu flere brugere få kendskab til siden. Et år efter åbningen er Litteratursiden en af de mest populære danske biblioteksnettjenester. I første kvartal af 2003 var der således 236.142 besøgende på siden og 800.300 sidevisninger. Derudover abonnerer over 2.700 personer på nyhedsbrevet, og dagligt er vi i dialog med brugerne via mail.

Dagens nyheder

Redaktionsgruppen er i samarbejde med redaktøren ansvarlig for de enkelte dele på Litteratursiden. Vi opdaterer dagligt forsiden med litterære nyheder og eksponerer sidens seneste produktioner. Deriblandt ugens fem aktuelle boganfaler, som koordineres af Hovedbiblioteket i Århus. Vi har lige fået fire mandlige bibliotekarer mere med i det ellers kvindedominerede »korps« på 64 bibliotekarer – det er vi glade for, og der er plads til mange flere!

Du er også mere end velkommen til at byde ind på *Noget der ligner*, *Litteraturlister* og *Ekspertpanel*, som Horsens Bibliotek er tovholder på. Listerne er guld værd, når man er gået



Gustav Wied skrev om Ædedolkenes Klub. På Litteratursiden.dk kan man læse temaer om mad og litteratur. Billedet er fra et møde i nutidens klub for madglade.

kold i biblioteksbasen i forsøget på at finde noget a la Gabriel García Márquez. Og skal man helt ned i detaljen, kan man trække på de foreløbig 14 eksperter, der spænder over emner lige fra Jane Austen til science fiction og nyere dansk lyrik.

Desuden er vi meget interesserede i at få flere portrætter af gode forfattere til *ForfatterNet*, som nu er en integreret del af Litteratursidens *Forfattere*. Siden indeholder over 500 forfatterportrætter, og nye er på vej.

Skæve vinkler og dybde

I *Tema* sættes hver måned et spændende og ofte lidt skævt tema under lup. I 2003 har vi blandt andet budt på »Mad i litteraturen« og »Forbudte bøger«. Bag *Tema* står Gentoftebibliotekerne, som har etableret et tæt samarbejde med studerende fra Københavns Universitet Amager om at udarbejde artiklerne. I *Artikler*, som koordineres fra Hovedbiblioteket i Århus, samarbejder vi også med litterære aktører. På det seneste har vi bragt tekster af elever fra Forfatterskolen samt interviews med de bogakutelle forfattere Jan Sonnergaard og Peter Adolphsen.

I *Bag om litteraturen* findes de litteraturhistoriske sektioner *E-poke* og *Plets kud*, hvor der er gode henvisninger til sekundærlitteratur. *E-poke* er en omfangsrig litteraturhistorie om romaner fra før år 1900 udarbejdet af Silkeborg Bibliotek. *Plets kud* omhandler litteraturen fra 1920 til 2000, og her sendes dybdeborende pile ind i de bedste danske forfatterskaber fra perioden. Bag *Plets kud* står Vejle bibliotek, som har et givtigt samarbejde om stoffet med Syddansk Universitet samt biblioteket i Fredericia.

For gymnasieeleven eller læsekredsen er der stor hjælp at hente i *Bag om litteraturen*. Vi har endda mødt unge, der har be-



ForfatterNet præsenterer over 500 forfattere.

stemt sig for hvilken bog, de vil analysere ud fra *Plets kud*!

Siden som redskab

Mange bibliotekarer fortæller, at de er flittige brugere af Litteratursiden. Litteraturlisterne med konkrete forslag til bøger er et godt og professionelt redskab i formidlingen på biblioteket – ikke mindst overfor lystlæserne. Og det er netop en af forcerne ved netværkssamarbejdet: Bibliotekaren behøver ikke vide alt, men via inspirationen fra blandt andet »Noget der ligner John Irving«, bliver hun ekspert med et enkelt klik.

Ved at samle ressourcerne opnår man dermed en langt større kvalitet i formidlingsarbejdet. Selvom mange bibliotekarer er meget belæste, indeholder siden mere end selv læsehesten kan opfange og huske. Derudover gør siden via navigering, redigering og selektion samt søgefunktionen stoffet lettere tilgængeligt for brugerne. Det kan ikke mindst få betydning i forhold til at gøre den smalle bog mere synlig.

Med disse værktøjer kan Litteratursiden glide ind i den daglige formidling og være stedet, hvor både lystlæseren og gymnasieeleven kan begynde deres litteratursøgning. Lånerne kan guides igennem Litteratursiden med hjælp eller ved selv at sidde ved en pc, som måske direkte starter på Litteratursiden.

Bliv ny partner

For det enkelte bibliotek er der mange fordele ved at melde sig ind i »Foreningen Litteratursiden«: Specielle brugsrettigheder til at anvende data, besparelse af ressourcer og deltagelse i udviklingen af den virtuelle formidling af skønlitteratur. Derudover er der et potentiale for kompetenceudvikling for den enkelte bibliotekar. Alle medlemsbiblioteker af foreningen producerer til siden.

Som bibliotekar er du også velkommen til at bidrage til Litteratursiden, selv om dit bibliotek ikke er medlem af foreningen. Hvis du kombinerer din viden med glæden ved at skrive om god litteratur på Litteratursiden, åbner det for en mere offensiv bibliotekarrolle. Du gør ikke blot andres tekster tilgængelige, men du giver udtryk for en holdning til teksterne og bliver selv producent.

Melder du dig som ny samarbejdspartner, bliver du inviteret til at deltage i en temadag i starten af 2004. Temadagen er for alle, som bidrager til Litteratursiden, og her vil være oplæg, workshops og et litterært indslag. Litteratursidens redaktionsgruppe og redaktør vil også være at finde på Bogmessen i Forum den 21.- 23. november. Her kan alle interesserede møde op til en lille snak – om samarbejde og om gode bøger.

Du kan jo forinden gå ind på www.litteratursiden.dk hvor du også kan finde foreningens vedtægter og aktivitetsplan for 2003. Eller start med at bestille vores nyhedsbrev og læs om de aktuelle tilbud på siden. Og du er naturligvis altid velkommen til at kontakte redaktør Lise Vandborg på lva@aakb.bib.dk.

Lise Vandborg er redaktør af Litteratursiden, og Susanne Gilling er medlem af redaktionsgruppen på Århus Kommunes Biblioteker.

Norsk BF fejrer 10-års jubilæum

af JESPER LAURSEN

Jo, det er er Bibliotekarforbundet – men nej, det er ikke BF på Lindevangs Allé. Her var fødselsdagen ganske vist også rund – den 16. juni blev vi 80 år. Men 10-års jubilæet var i Norge den 12. juni nærmere betegnet i Asker uden for Oslo. Her fejrede vores nordiske søsterorganisation Bibliotekarforbundet – BF – dagen med indbudte gæste fra Norden og de norske samarbejdspartener. Og hvad der måske endnu mere kunne gøre en dansk fødselsdagsgæst benøvet var, at den meget engagerede og brændende hovedtale blev holdt af den kulturpolitiske ordfører fra det lille liberale parti Venstre. Festen – med lagkage, 10 lys, flere taler og fødselsdagssang – fandt sted i forbindelse med forbundets landsmøde. Her var 53 delegerede – valgt i de forskellige fylker og repræsenterende BF's godt 1.200 medlemmer – samlet for at godkende bestyrelsen afrapportering fra de forløbne år og tage stilling til arbejdsprogrammet for den kommende periode.

At forbundet er ungt er formanden Monica Deildok et klart signal om. Gennem to år har hun med stor succes ledet forbundet gennem svære lønforhandlinger såvel centralt som lokalt og samtidig været med til at styrke forbundets biblioteksfaglige profil. Hun har i det forløbne år således for eksempel været formand for den norske biblioteksparaply – en sammenslutning af norske biblioteks- og bibliotekarorganisationer inspireret af den danske pendant.



Tillykke til BF i Norge med 10-års jubilæet, her ses formand Monica Deildok under markeringen af den runde dag 12. juni i Asker uden for Oslo.

Hendes og hendes bestyrelses succes kan måske også måles i den næsten totale mangel på debat på selve landsmødet – sådan valgte en af de meget få talere blandt de delegerede i hvert fald at tolke manglen på talelyst og meningstilkendegivelse fra talerstolen.

FOTO: JESPER LAURSEN

Om det er rigtig, skal være usagt, men for en der er vant til generalforsamlinger i BF i Danmark er det forunderligt at opleve at beretning, regnskab og arbejdsprogram kan stemme sig igennem så godt som uden kommentarer. Men enigheden er stor og det er tilliden til forbundsstyrelsen åbenbart også.

For BF i Norge står udvikling af lønpolitikken, den brede arbejdsmiljøpolitiske indsats og generationsskiftet på dagsordenen for den kommende periode. Og så vil forbundet fortsætte sin offensiv for at hverve nye medlemmer – 100 nye medlemmer regner man med indenfor de næste to år – og i Norge har bibliotekarer principielt mulighed for medlemskab af mindst tre fagforeninger. Men også arbejdsmarked og beskæftigelse samt bibliotekslovgivning står på dagsordenen. Det sidste har det nyvalgte bestyrelsesmedlem Ritha Helland, studerende ved Høgskolen i Oslo, alle mulige forudsætninger for at bidrage til. Hun stod nemlig som arrangør af det fakkeltog mod forringelse af bibliotekslovgivningen, som sidste år fandt sted på Karl Johan og som i april i år sikkert har medvirket til, at der blev tale om en ren sejr for Bibliotekarforbundet.

Enige, stærke, unge og fulde af optimisme sådan går BF Norge ind i det kommende tiår – vi ønsker held og lykke!

Jesper Laursen er kommunikationschef i BF.

Generalforsamling i faggruppen for edb og IT

Der indkaldes hermed til generalforsamling i faggruppen for edb og IT torsdag den 23. oktober kl. 16.30 – 18.30 hos BF på Frederiksberg.

Generalforsamlingen finder sted i forlængelse af et spændende arrangement om Projekt Downlaan (www.downlaan.dk). Til slut vil bestyrelsen gerne invitere deltagerne i generalforsamlingen med ud at spise på en hyggelig restaurant.

Bestyrelsen ønsker at stille forslag om ændring af faggruppens navn til IT-faggruppen. Øvrige forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være os i hænde senest den 11. september.

I kan se vores vedtægter på:
<http://grupper.bf.dk/it/vedtaegt.htm>.

Har du skiftet job for nylig?

Så send en mail til:

bibliotekspressen@bf.dk

– og fortæl hvilket job eller uddannelse du kommer fra, og hvor du har fundet de nye, spændende udfordringer!

Aktivitetskalender

BF's aktivitetskalender giver en oversigt over arrangementer og aktiviteter, som afholdes i BF's regi. Man kan få aktiviteter med i kalenderen ved at sende en mail til adressen: nb@bf.dk.

Yderligere oplysninger om aktiviteterne, om tilmelding m.v. findes på BF's hjemmeside i det elektroniske Kursuskatalog – under Uddannelse & udvikling – samt i Kalenderen på www.bf.dk.

AUGUST

13.8. Hovedbestyrelsesmøde.

Sted: Bibliotekarforbundets Hus, Frederiksberg.

27.8. Et kig ind i et unikt videodokumentations arkiv.

Svend Gudmand Thomsen præsenterer Trekantens Videoformidling og fortæller bl.a. om produktionen af kunstdokumentationerne og opbygningen af arkivet.

Målgruppe: Medlemmer af Kunstfaggruppen.

Sted: Filmhuset, København.

Arrangør: Kunstfaggruppen.

SEPTEMBER

1.9. Roadshow: I hælene på Danmarks bedste arbejdspladser.

To vinkler på den gode arbejdsplads. Oplægsholdere er stadsbibliotekar Børge Søndergård, Horsens Bibliotek og direktør Allan Ahrensberg, DIEU.

Målgruppe: Alle medlemmer af BF.

Sted: Biblioteket for Vejle By og Amt.

Tilmeldingsfrist: 25.08.03.

Arrangør: BF og Faggruppen for Ledelse og Biblioteksudvikling.

3.9. Roadshow: I hælene på Danmarks bedste arbejdspladser.

To vinkler på den gode arbejdsplads. Oplægsholdere er stadsbibliotekar Børge Søndergård, Horsens Bibliotek og direktør Allan Ahrensberg, DIEU.

Målgruppe: Alle medlemmer af BF.

Sted: Bibliotekarforbundets Hus, Frederiksberg.

Tilmeldingsfrist: 25.08.03.

Arrangør: BF og Faggruppen for Ledelse og Biblioteksudvikling.

10.9. Hovedbestyrelsesmøde.

Sted: Bibliotekarforbundets Hus, Frederiksberg.

18.-19.9. Konference: Informationskompetencer – en uddannelsespolitisk udfordring.

Der er brug for bibliotekarer på vores uddannelsesinstitutioner! På 1. dagen af konferencen inviteres også leder- og lærerkræfter fra uddannelsesinstitutioner, embedsmænd, politikere m.v.

Sted: Radisson SAS Koldingfjord Hotel.

Arrangør: Faggruppen Bibliotek & Uddannelse og BF.

23.9. Søgeadfærd, indhentning, relevansbedømmelse og brug af information: bibliotekerne og Informationskompetence.

Gå-hjem-møde hvor Annette Skov, lektor ved

Danmarks Biblioteksskole, holder oplæg om informationsvidenskabelige forskningsresultater om søgeadfærd, og hvordan vi kan udnytte dem (bedre) i vores daglige arbejde.

Målgruppe: Primært statsgruppens medlemmer, men åbent for alle medlemmer af BF.

Sted: Bibliotekarforbundets Hus, Frederiksberg.

Tilmeldingsfrist: 19.09.03.

Arrangør: Statsgruppen.

30.9. Introduktion til relevant teori om undervisning i bibliotekssammenhæng.

Kursusdag om læring, læringsrum, historiefortælling og undervisning. Oplægsholder er Mads Hermansen, DPU. I forlængelse af kursusdagen afholder Faggruppen for Biblioteksundervisning sin generalforsamling.

Sted: Danmarks Pædagogiske Universitet, København.

Arrangør: Faggruppen for Biblioteksundervisning.

OKTOBER

3.10. Kombibiblioteket – det integrerede folke- og skolebibliotek: erfaringer, samarbejdsmodeller, ideer og visioner.

Temadag for ledere og medarbejdere i folkebibliotekerne.

Sted: Odense.

Arrangør: Århus Kommunes Biblioteker, Odense Centralbibliotek og BF.

7.-8.10. TR Modul C: Værktøjskassekursus.

På førstedagen en række workshops om ansættelsesretlige emner, mens andendagen er afsat til temadag om »Psykisk arbejdsmiljø.« Temadagen er også åben for TR/kontaktpersoner, som ikke deltager i hele TR-kurset.

Målgruppe: Tillidsrepræsentanter og kontaktpersoner for det (amts)kommunale og statslige ansættelsesområde.

Sted: Byggecentrum, Middelfart.

Arrangør: BF.

23.10. Pas På Gabet – generationsudfordringer i bibliotekerne.

Konferencedag om vidensdeling og erfaringsudveksling på tværs af generationer og faggrænser.

Sted: Aalborg.

Arrangør: Det Nordjyske Landsbibliotek, Aalborg Universitetsbibliotek og BF.

23.10. Introduktion til bogsæsonen 2003.

Fem kompetente og underholdende foredragsholder giver deres bud på årets litterære fyrtårne.

Sted: Scandic Hotel, Odense.

Tilmeldingsfrist: 03.10.03

Arrangør: Den danske Boghandlerforening i samarbejde med BMF Bog- og papirbranchens ansatte, Danmarks Biblioteksforening og BF.

29.10. Introduktion til bogsæsonen 2003.

Fem kompetente og underholdende foredragsholder giver deres bud på årets litterære fyrtårne.

Sted: Scandic Hotel, Roskilde.

Tilmeldingsfrist: 03.10.03

Arrangør: Den danske Boghandlerforening i samarbejde med BMF Bog- og papirbranchens ansatte, Danmarks Biblioteksforening og BF.

NOVEMBER

1.-2.11. Fagligt Landsmøde 2003: Bibliotekar som varemærke? – scenen er din.

Den faglige identitet, de bibliotekariske kernekompetencer og profilering sættes under lup – som visioner og i form af redskaber.

Målgruppe: Alle medlemmer af BF.

Sted: De Syv Øer, Ebeltoft.

Arrangør: BF.

4.11. Introduktion til bogsæsonen 2003.

Fem kompetente og underholdende foredragsholder giver deres bud på årets litterære fyrtårne.

Sted: Scandic Hotel, Århus.

Tilmeldingsfrist: 03.10.03

Arrangør: Den danske Boghandlerforening i samarbejde med BMF Bog- og papirbranchens ansatte, Danmarks Biblioteksforening og BF.

6.11. Introduktion til bogsæsonen 2003.

Fem kompetente og underholdende foredragsholder giver deres bud på årets litterære fyrtårne.

Sted: Farum Park Sports & Conference Center.

Tilmeldingsfrist: 03.10.03

Arrangør: Den danske Boghandlerforening i samarbejde med BMF Bog- og papirbranchens ansatte, Danmarks Biblioteksforening og BF.

11.11. Hovedbestyrelsesmøde.

Sted: Bibliotekarforbundets Hus, Frederiksberg.

11.11. Netværksmøde for kompetencebiblioteker.

Sted: Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Flensborg.

Arrangør: Netværk for kompetencebiblioteker.

21.-23.11. BogForum2003.

Bibliotekerne informerer på CheckPoint-standen, som i år har temaet »Det virtuelle biblioteksvæsen«.

Sted: Forum København.

21.11. Det virtuelle bibliotek – nye billeder på nethinden.

Debatarrangement på årets bogmesse: Kim Østrup, vicepræsident i IBM Danmark og formand for DEF-styregruppen, i samtale med Jens Thorhauge, direktør for Biblioteksstyrelsen, om visioner og muligheder for det elektroniske bibliotek i et netværkssamfund.

Sted: »Fri Scene«, Forum København.

Arrangør: CheckPoint-standen på BogForum2003 (Frederiksberg Bibliotek, Københavns Kommunes Biblioteker, Gentofte Kommunebibliotek og BF).

DECEMBER

3.12. Hovedbestyrelsesmøde.

Sted: Bibliotekarforbundets Hus, Frederiksberg.

Betal ved kasse 1

Gebyrer og bøder er uhyrligheder, vi normalt ikke bryder os om. Mon læseren helt kan sige sig fri for at have lånt mindst én stak bøger på biblioteket for dernæst at glemme alt om, hvornår det nu lige var, at bøgerne skulle afleveres?

Straffen for den slags forseelser er ubønhørlig: Der vanker en bøde – eller rettere: et gebyr. Og betales der ikke ved kasse 1, indtræder ekstra sanktioner efter en skala, der er nogenlunde lige så progressiv og smertefuld som den måde, skatteskruen drejes på. Det gør ondt, og det skal gøre lidt ondt – rent økonomisk.

Ligesom bankerne har formået at skrue gebyrerne i vejret, er bibliotekerne fulgt med – her hører så enhver sammenligning op. Heldigvis. Den kommercielle, kontante kreativitet, der udvises i pengeinstitutterne, florerer ikke på bibliotekerne, selv om de fattes penge. Nej, det er *kun*, når afleveringen af bøgerne halter, at biblioteket for alvor skriver regninger ud.

For nylig viste en opgørelse, at bøderne på for sent afleverede bøger er steget voldsomt de senere år. Gebyrerne er fordoblet i løbet af 10 år, indtægterne nærmest tredoblet – det siger noget om vores laden-stå-til og måske lidt om vores velfærd: Mange har åbenbart penge nok til den slags »for nøjelser«. Til gengæld er der intet, der tyder på, at lånerne er sure over, at de skal betale. Det kan pengeinstitutterne vist ikke prale af, når kreativiteten løber løbsk i takt med, at renten falder.

Langt de fleste lånere på biblioteket erkender rimeligheden i en mulkt for nu at bruge et ældre udtryk for en afgift. De har været til ulejlighed, biblioteket skal sende hjemkaldelser, for når man ikke afleverer sine bøger til tiden, sker der det samme, som når man laver andre forseelser i samfundet: Man nedkalder bureaukratiets verden over sig, og det koster naturligvis. Tilmed går andre lånere forgæves for at hente den bog, som i ugevis eller måske månedvis har ligget og samlet støv hjemme hos en anden låner. De formastelige lånere forstår godt fremgangsmåden, selv om de fleste inderst inde ikke bryder sig om at betale. Der kunne skrives bøger om alle de mærkværdige undskyldninger, som mangen en bibliotekar har måttet lægge øre til i form af fantasifulde forklaringer og argumenter for, hvorfor bøden ikke skulle betales. Men langt de fleste accepterer altså, at sådan er det nu en gang.

Men måske er der områder, hvor det trods alt ville være rimeligt at bibliotekerne indfører sanktioner, måske er det nødvendigt med nye gebyrer. *Det kunne man fristes til at overveje*, når man tænker på, at adfærdsregulering af vi frisdannede danskere stort set kun er effektiv, når vi trues med lommesmarter, et regulært tag i pengepungen, så vågner vi op.

Men er bibliotekerne for blødsødne, når lånerne er til ulejlighed grænsende til det urimelige? Et konkret eksempel:

At bestille bøger på biblioteket er ganske nemt: et klik med musen og snart efter står de ønskede bøger på afhentningshylden. Problemet er blot, at rigtig mange af bøgerne, aldrig bliver hentet. Det er nemt og ganske *uforpligtende* gratis at bestille. Og henter den potentielle låner aldrig bøgerne, er der ikke noget at gøre ved det. Denne form for udstrakt service grænser til det tosegode. Det må være muligt at indføre én eller anden form for sanktion, som regulerer adfærden. En afgift kunne overvejes, men i erkendelse af den store modstand, der hersker imod at gøre forseelser »betalbare«, kunne man gøre noget andet: Efter gentagne gange, lad os sige to-tre, at have bestilt bøger uden at hente dem, udelukkes låneren i en periode fra at bestille via nettet. Sanktionen skal naturligvis sættes i forhold til forseelsen, men er det en hård straf?

Betaling for at bruge biblioteket har aldrig vundet bred genklang, og hurra for princippet om fri og lige adgang til informationer for alle – men der skal være rimelighed i tingene. Og rimeligt er det ikke, når visse lånere blot bestiller løs på internettet uden nogensinde at hente bøgerne.

/Hermann

FRIIS



Lånerne har jo altid været et problem for bibliotekerne, og med den stigende brug af IT må man nu overveje om der er behov for en udvidet adfærdsregulering.

af indholdet:

- 384 Finn Petersen: Gennembrud for BF på skoleområdet
- 386 Maria Rørbæk: I de mange læsers land. Reportage om japansk læsekultur
- 390 Jytte Bræmer: Digital forvaltning – en bibliotekarisk udfordring med mange bud. Kommentar til hovedbestyrelsens leder om digital forvaltning
- 392 Boganmeldelse ved Andrew Cranfield: På jagt efter de offentlige værdier
- 394 Vibeke Højmark Larsen: Elektronisk styring hos Novo Nordisk
- 395 Det brænder jeg for! Af Simone Schipp von Branitz, formand for Statsgruppens bestyrelse
- 404 Lise Vandborg og Susanne Gilling: Vær med til at udvikle Litteratursiden.dk